

Krščanski nauk za prvence

Izdalo
Društvo slovenskih katehetov

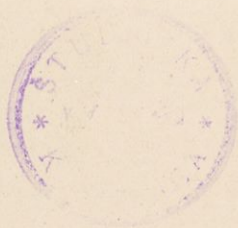

Cena 12 Din

Ljubljana 1923

Založil
škofijski ordinariat ljubljanski

AKU

Sveta družina.

Krščanski nauk za prvence

Kratke zgodbe svetega pisma in nauki
za prvi dve šolski leti

Predelana izdaja

Z odobrenjem škofijskega ordinariata ljubljanskega 12. septembra
1923, št. 3145, in lavantinskega 12. septembra 1923, št. 2992,

izdalo

Društvo slovenskih katehetov

Ljubljana 1923

Založil škofijski ordinariat ljubljanski

Natisnila Jugoslovanska tiskarna

Pojasnilo.

Katere učne enote naj se jemljejo v prvem šolskem letu, katere v drugem, je razvidno iz kazala.

Dobesedno naj bi se učenci učili odgovorov katekizma, ki imajo zaporedne številke, in iz zgodb vsaj to, kar je tiskano razprto. Kar je pod »Pomni« in sploh kar je drobno tiskano, naj se v šoli razloži, učenci pa to doma lahko berejo, da se lažje spomnijo razlage.

51607

J 12320

Čas pred Kristusom.

1. Kako je Bog svet ustvaril.

V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo. Zemlja pa je bila pusta in prazna. Pokrivalo so jo vode in vsa je bila v temi.

In Bog je rekel: »Bodi svetloba!« In bila je svetloba. To je bil prvi dan.

Drugi dan je Bog rekel: »Bodi nébes!« In Bog je naredil nebes.

Tretji dan je Bog rekel: »Vode naj se zberó skupaj v morje in prikaže naj se suha zemlja. In zemlja naj požene travo, zelišča in rodovitno drevje.« In zgodilo se je tako.

Četrty dan je Bog rekel: »Naj bodo luči na nebu, da bodo svetile zemlji.« In Bog je na nebo postavil solnce, mesec in zvezde.

Peti dan je Bog rekel: »Naj bodo ribe v vodi in ptice pod nebom.« In ustvaril je Bog ribe in ptice.

Šesti dan je Bog rekel: »Zemlja naj rodi živali vsake vrste.« In zgodilo se je tako.

Naposled je Bog ustvaril človeka.

In Bog je pogledal vse, kar je naredil, in bilo je jako dobro.

Šest dni je Bog delal, sedmi dan pa je počival od vsega svojega dela. In Bog je sedmi dan blagoslovil in ga posvetil.

1. *Kdo je naredil nebo in zemljo?*

Nebo in zemljo je naredil Bog.

2. *Iz česa je Bog naredil nebo in zemljo?*

Nebo in zemljo je Bog naredil iz nič.

3. *Kako lahko rečemo namestu »Bog je nebo in zemljo naredil iz nič.«?*

Namestu Bog je nebo in zemljo naredil iz nič, lahko rečemo: Bog je nebo in zemljo ustvaril.

4. *Kako pravimo Bogu, ki je nebo in zemljo ustvaril?*

Bogu, ki je nebo in zemljo ustvaril, pravimo »Stvarnik nebes in zemlje«.

5. *Kaj Bog more?*

Bog more vse, kar hoče.

6. *Kako pravimo o Bogu, ki more vse, kar hoče?*

O Bogu, ki more vse, kar hoče, pravimo, da je vse-mogočen.

7. *Kako molimo v veri?*

V veri molimo: V érujem v Boga, Očeta vsemogočnega, Stvarnika nebes in zemlje.

Pomni. Bog je vsemogočen in zato vselej lahko pomaga.
— Bog je Stvarnik; ljudje, živali, rastline in vse drugo so pa njegove stvari.

2. O presveti Trojici.

8. *Koliko je Bogov?*

Bog je eden.

9. *Koliko je v Bogu oseb?*

V Bogu so tri osebe.

10. *Kako se tri božje osebe imenujejo?*

Tri božje osebe se imenujejo: Oče, Sin in Sveti Duh.

11. *Kaj imamo od treh božjih oseb?*

Od treh božjih oseb imamo tole: Bog Oče nas je ustvaril, Bog Sin nas je odrešil, Bog Sveti Duh nas posvečuje.

12. *Kako se imenujejo tri božje osebe skupaj?*

Tri božje osebe se imenujejo skupaj presveta Trojica.

Pomni. Tri božje osebe častimo, kadar delamo križ: V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen. — in kadar molimo: Čast bodi Očetu in Sinu in Svetemu Duhu, kakor je bilo v začetku tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

3. O angelih.

Dobrotljivi Bog je ustvaril tudi veliko angelov. Izpočetka so vsi angeli imeli posvečujočo milost. Bili so dobri in srečni. Pozneje pa so nekateri angeli postali hudobni. Prevzeli so se in niso hoteli biti več pokorni svojemu Stvarniku. Izgubili so posvečujočo milost in Bog jih je vrgel v pekel.

Drugi angeli so pa ostali dobri. Ljubili so Boga in mu radi služili. Bog jih je zato v nebesih poplašal in jim je dal še večjo svetost. Na vse veke bodo smeli Boga gledati.

13. *Kakšni so bili izpočetka vsi angeli?*

Izpočetka so bili vsi angeli dobri in so imeli posvečujočo milost.

14. *Ali so vsi angeli ostali dobri?*

Vsi angeli niso ostali dobri. Nekateri so postali hudobni in so izgubili posvečujočo milost.

15. *Kaj je Bog naredil s hudobnimi angeli?*

Hudobne angele je Bog vrgel v pekel.

16. *Kako pravimo angelom, ki jih je Bog vrgel v pekel?*

Angelom, ki jih je Bog vrgel v pekel, pravimo hudobni duhovi ali hudi duhovi.

17. *Kako je Bog poplašal dobre angele?*

Dobre angele je Bog poplašal z večnim zveličanjem v nebesih.

4. Naši angeli váruhi.

Dobri angeli Boga ljubijo in vse radi store, kar jim Bog reče.

Nekaterim dobrim angelom je Bog zapovedal, naj nas ljudi várujejo. Tem angelom pravimo angeli váruhi.

Angela váruha je dal Bog vsakemu človeku.

Molitev k angelu váruhu.

Sveti angel, váruh moj,
bodi vedno ti z menoj.
Stoj mi noč in dan na strani,
vsega hudega me brani!
Prav pristrčno prosim te,
varuj me in vodi me! Amen.

18. *Kako pravimo angelom, ki nas várujejo?*

Angelom, ki nas várujejo, pravimo angeli váruhi.

19. *Ali ima vsak človek angela váruha?*

Vsak človek ima angela váruha.

5. Prva človeka in raj na zemlji.

Bog je rekel: »Naredimo človeka po svoji podobi. Naj gospoduje pticam pod nebom in ribam v vodi in vsem živalim na zemlji.« In Bog je naredil iz prsti človeško telo in je vdihnil telesu dušo. Tako je nastal prvi človek. Bog mu je dal ime Adam.

Zasadil pa je bil Bog lep vrt, ki mu pravimo raj. Na tem vrtu je zrastle drevje, ki je bilo lepo za pogled in polno sladkega sadja. Na ta vrt je Bog Adama postavil, da bi vrt obdeloval.

Bil pa je Adam še edini človek na svetu in ni imel pomočnice. Bog mu je tedaj poslal trdno spanje in mu je v spanju vzel rebro. Iz rebra je naredil ženo, da bi

bila Adamu pomočnica. Adam je bil žene vesel in ji je dal ime *Eva*.

In Bog je Adama in Evo blagoslovil. Oba sta imela posvečujočo milost, sta bila dobra in zato tudi srečna!

V hvalo Bogu.

1. Tički pojó,
rožce cvetó:
naj pojó,
naj cvetó
v hvalo Bogu!

3. Vse, kar živi:
se veseli:
naj se le
veseli
v hvalo Bogu!

2. Potok šumljá,
vetrič pihljá:
naj šumljá,
naj pihljá
v hvalo Bogu!

4. Moje srcé,
moje roké —
kvišku se
vzdignite
v hvalo Bogu!

20. *Iz česa je Bog naredil telo prvega človeka?*

Telo prvega človeka je Bog naredil iz prsti?

21. *Kaj je Bog v telo prvega človeka vdihnil?*

V telo prvega človeka je Bog vdihnil dušo.

22. *Iz česa je bil prvi človek?*

Prvi človek je bil iz telesa in duše.

23. *Kako je bilo prvemu človeku ime?*

Prvemu človeku je bilo ime Adam.

24. *Iz česa je vsak človek?*

Vsak človek je iz telesa in duše.

25. *Ali bo duša kedaj umrla?*

Duša ne bo nikoli umrla. Zato pravimo: duša je ne-umrljiva.

26. *Iz česa je Bog naredil telo prve žene?*

Telo prve žene je Bog naredil iz Adamovega rebra.

27. *Kaj je Bog vdihnil v telo prve žene?*

V telo prve žene je Bog vdihnil dušo.

28. *Kako je bilo prvi ženi ime?*

Prvi ženi je bilo ime Eva.

29. *Kje sta Adam in Eva živela?*

Adam in Eva sta živela v rajju.

30. *Kaj je bil raj?*

Raj je bil lep vrt na zemlji.

31. *Kakšna sta bila Adam in Eva izpočetka?*

Izpočetka sta bila Adam in Eva dobra in sta imela posvečujočo milost.

32. *Čemu je Bog ljudi ustvaril?*

Bog je ljudi ustvaril, da bi mu služili in tako prišli v nebesa.

Pomni. Bogu služi, kdor izpolnjuje božje in cerkvene zapovedi in pa stanovske dolžnosti. Služiti Bogu je največja čast in največja sreča. — Bogu, ki nas je ustvaril, pravimo »naš Oče« in molimo k njemu: Oče naš, kateri si v nebesih.

6. Adam in Eva grešita.

Adam in Eva sta smela jesti sadje od vsega drevja v rajju, samo od enega drevesa ne. Bog je namreč Adamu rekel: »Če boš jedel sad z drevesa, ki je sredi raja, boš moral umreti.«

Adam in Eva sta bila v rajju vsa srečna. Hudobni duh jima je pa bil nevoščljiv. Šel je v kačo, in kača je govorila ženi: »Zakaj je vama Bog prepovedal jesti sadje od vsega drevja v rajju?«

Žena je odgovorila: »Samo od drevesa, ki je sredi raja, je nama Bog prepovedal jesti, — da ne bi morda umrla.«

Kača je pa rekla: »Nikakor ne bosta umrla, marveč odprle se vama bodo oči in bosta kakor bogova.«

In videla je žena, da je sad dober za jed in lep za oči; pa ga je utrgala in jedla.

In dala ga je še svojemu možu, in tudi on ga je jedel.

33. *Kakšno zapoved je Bog dal prvima človekoma?*

Prvima človekoma je Bog dal zapoved, da ne smeta jesti od drevesa sredi raja.

34. *Ali sta prva človeka Boga ubogala?*

Prva človeka Boga nista ubogala, temveč sta jedla od prepovedanega drevesa in tako grešila.

35. *Kaj sta prva človeka z grehom izgubila?*

Prva človeka sta z grehom izgubila posvečujočo milost.

36. *Kdaj človek greši?*

Človek greši, kadar Boga ne uboga.

37. *Ali so vsi grehi enako veliki?*

Vsi grehi niso enako veliki: nekateri so veliki, drugi pa mali.

(Velikim grehom pravimo tudi smrtni grehi, malim pa odpustljivi grehi.)

38. *Kaj izgubimo s smrtnim grehom?*

S smrtnim grehom izgubimo posvečujočo milost.

39. *Kam pride, kdor umrje v smrtnem grehu?*

Kdor umrje v smrtnem grehu, pride v pekel.

40. *Kam pride, kdor umrje v malih grehih?*

Kdor umrje v malih grehih, pride za nekaj časa v vice.

7. Bog Adama in Evo kaznuje.

Ko sta se Adam in Eva pregrešila, sta zaslišala božji glas. Zbala sta se in se skrila med drevjem.

Bog je zaklical: »Adam, kje si?« Adam je odgovoril: »Tvoj glas sem slišal, pa sem se zbal.« Bog je rekel: »Zakaj si se zbal? Jedel si od prepovedanega drevesa!« Adam je odgovoril: »Žena mi je dala sad in sem ga jedel.«

Bog je rekel ženi: »Zakaj si to storila?« Žena je odgovorila: »Kača me je prevarila in sem jedla.«

In Bog je napovedal ženi kazen: »Veliko boš trpela s svojimi otroki.«

Adamu je pa Bog rekel: »Ker si jedel od prepovedanega drevesa, bodi zemlja prekleta. Trnje in osat ti

bo rodila. V potu svojega obraza boš jedel kruh, dokler se ne vrneš v zemljo, iz katere si vzet. Zakaj prah si in v prah se povrneš.«

In Bog je Adama in Evo izgnal iz raja. Pred vhod je pa postavil angele z ognjenim mečem, da so ga stražili.

41. *Kje je Bog?*

Bog je povsod; namestu tega lahko rečemo: Bog je povsod pričujoč.

42. *Zakaj Boga ne vidimo?*

Boga ne vidimo, ker nima telesa.

43. *Kako lahko rečemo namestu: Bog nima telesa?*

Namestu Bog nima telesa, lahko rečemo: Bog je duh.

44. *Kaj Bog vé?*

Bog vé vse; namestu tega lahko rečemo: Bog je vseveden.

45. *Kako je Bog Adama in Evo kaznoval?*

Bog je Adama in Evo kaznoval takole: morala sta iti iz raja in morala sta veliko trpeti, nazadnje pa umreti.

8. Bog obljubi Odrešenika.

Adamu in Evi je greh veliko škodoval. Zaradi greha sta izgubila posvečujočo milost in pravico do nebes. Trpljenje je prišlo nad nju in nazadnje smrt.

Adam in Eva so naši prvi starši. Adam je naš prvi oče in Eva je naša prva mati, mi pa smo njih otroci. Zato je njih greh škodoval tudi nam.

Adamov greh je prešel na vse ljudi, vsi smo ta greh od Adama podédovali. Imenuje se izvirni greh. Z grehom smo podédovali tudi trpljenje in smrt.

Samo Devico Marijo je Bog obvaroval izvirnega greha.

Bog je videl že v raj, kako hudo bomo morali trpeti zavoľjo tega greha. Zato se je ljudi usmilil in je obljubil Odrešenika.

Obrnil se je k hudobnemu duhu, ki je bil v kači, in je rekel: »Sovraštvo bom naredil med teboj in med ženo, med tvojim in njenim zarodom. Ona bo tebi glavo strla.«

Adam in Eva sta takó vedela, da bo prišel Odrešenik. Povedala sta to pozneje tudi svojim otrokom.

In ljudje so čakali Odrešenika.

46. *Komu je Adamov greh škodoval?*

Adamov greh je škodoval vsem ljudem. Vsi smo ga od Adama podédovali.

47. *Zakaj je Adamov greh škodoval vsem ljudem?*

Adamov greh je škodoval vsem ljudem, ker smo vsi otroci Adama in Eve. (Adam je naš prvi oče in Eva naša prva mati.)

48. *Kako pravimo grehu, ki smo ga od Adama podedovali?*

Grehu, ki smo ga od Adama podédovali, pravimo podédovani ali izvirni greh.

49. *Kdo je bil obvarovan izvirnega greha?*

Izvirnega greha je bila obvarovana Devica Marija; zato pravimo: Marija je bila spočeta brez madeža izvirnega greha.

50. *Kateri praznik nas spominja, da je bila Marija spočeta brez izvirnega greha?*

Da je bila Marija spočeta brez izvirnega greha, nas spominja praznik brezmadežnega spočetja.

51. *Kdaj obhajamo brezmadežno spočetje?*

Brezmadežno spočetje obhajamo 8. decembra.

52. *Kaj je Bog storil, da bi se ljudje mogli zveličati?*

Da bi se ljudje mogli zveličati, je Bog obljubil Odrešenika.

53. *S katerimi besedami je Bog obljubil Odrešenika?*

Bog je obljubil Odrešenika z besedami, ki jih je govoril hudobnemu duhu v kači: Sovraštvo bom naredil med teboj in med ženo, med tvojim in njenim zarodom. Ona bo tebi glavo strla.

54. *Ali je Bog Odrešenika poslal takoj?*

Bog Odrešenika ni poslal takoj; ljudje so morali Odrešenika čakati več tisoč let.

55. *Kdaj se izbriše izvirni greh?*

Izvirni greh se izbriše pri svetem krstu.

56. *Kaj mora storiti, kdor je po svetem krstu grešil?*

Kdor je po svetem krstu grešil, se mora grehov kesati.

57. *Kako se obudi kesanje?*

Kesanje se obudi: Moj Bog! Žal mi je, da sem grešil.

Žal mi je zato, ker sem z grehi zaslužil tvojo kazen; posebno pa mi je žal, ker sem razžalil tebe, ki si moj najboljši Oče in vse ljubezni vreden. Trdno sklenem, da te ne bom več žalil. Pomagaj mi po Gospodu našem Jezusu Kristusu. Amen.

Pomni! Vsak otrok, ki pride na svet, je brez posvečujoče milosti, ali kar je isto: pride na svet s podédovanim grehom.

9. Kain in Abel.

Bog je dal prvim staršem Kaina in Abela. Kain je obdeloval polje, Abel pa je pasel ovce. Kain je bil hudoben, Abel pa dober.

Nekega dne sta Gospodu darovala. Kain je daroval poljskih pridelkov, Abel pa je daroval prvencev svoje črede. In Bogu je bil všeč Abelov dar, Kainovega daru pa ni pogledal.

In ujezil se je Kain tako, da je njegov obraz shujšal. Bog mu je rekel: »Čemu se jeziš in zakaj je tvoj obraz upadel? Če delaš dobro, boš prejel plačilo, če pa delaš húdo, boš kaznovan. Premaguj svoje poželenje!«

Kain se pa ni premagoval. Nagovoril je nekega dne Abela, da je šel z njim na polje; in ko sta bila zunaj, ga je ubil.

In Bog je rekel Kainu: »Kje je Abel, tvoj brat?« Kain je odgovoril: »Ne vem, ali sem jaz varuh svojega brata?«

In Gospod mu je rekel: »Kaj si storil? Kri tvojega brata upije do mene. Zato bodi preklet in brez miru!«

In Kain je šel v drugo deželo in ni imel več miru.

Pomni. Če te mika, da bi storil kaj grešnega, se spomni, kaj je Bog rekel Kainu: Premaguj poželenje do greha in ti mu gospoduj! — Bog gleda na dušo in ne samo na zunanje daritve. — Če kdo hudo greši, ga peče vest in več nima miru.

10. Vesoljni potop.

Ljudje na zemlji so se namnožili in veliko izmed njih je bilo brezbožnih. Ker so se dobri ljudje z brezbožnimi družili, so se tudi sami pokvarili in so bili vedno hudobnejši. Bogu je bilo zato žal in je rekel: »Potrebil bom človeka z zemlje.«

Bil je pa bogaboječ mož z imenom Noe. Temu je Bog rekel: »Naredi si ladjo. Glej, povodenj pošljem in pokončam vse, kar živi. Ti pa pojdi v ladjo s svojo družino. Tudi po dve vseh živali vzemi v ladjo, in živeža zase in za živali.«

Noe je storil vse, kakor je ukazal Gospod. Sto in dvajset let je delal ladjo in svaril ljudi. Pa ga niso poslušali.

Ko je bila ladja dodelana, so šli Noe in njegova družina vanjo.

Tedaj so pridrle vode iz globin in dež je lil na zemljo 40 dni in 40 noči. Vode so naraščale in segale čimdalje više in so pokrile najvišje gore. Ladja pa je plavala na vodah. In pokončane so bile vse žive stvari od človeka do živali. Ostal je le Noe in kateri so bili v ladji z njim.

Čez 150 dni so vode začele upadati. Ko so že upadle, je Noe izpustil skozi okno goloba. Ko se je golob vrnil z zeleno oljkovo vejico, je Noe spoznal, da so vode odtekle. Čez 7 dni potem je šel s svojo družino iz ladje. Postavil je oltar in je Gospodu daroval zahvalni dar. Bogu je bila

daritev vseč. In Bog je obljubil, da ne bo nikdar več vesoljnega potopa. Mavrica v oblakih je znamenje te božje obljube.

58. *Kaj Bog ljubi in kaj sovraži?*

Bog ljubi, kar je dobro in sovraži, kar je hudo; namestu tega pravimo: Bog je svet.

59. *Kaj Bog plačuje in kaj kaznuje?*

Bog plačuje, kar je dobro, in kaznuje, kar je hudo; namestu tega pravimo: Bog je pravičen.

Pomni. Angeli v nebesih prepevajo: Svet, svet, svet si ti, o Gospod, Bog vojnih čet! Mōli tudi ti večkrat te besede! — Bog je pravičen. Tudi tebi bo poplačal vsako dobro delo, kaznoval te pa bo za vsak nespokorjen greh.

11. Bog dá zapovedi.

Po vesoljnem potopu je nastalo mnogo narodov. Med njimi je bil eden, ki se mu je reklo izraelski narod. Temu narodu je Bog pošiljal svete može, da so ljudi učili in opominjali. Takim možem pravimo preroki.

Izraelci so dalje časa bivali v Egiptu, kjer se jim je zelo hudo godilo. Egipčani so jih močno zatirali. Tedaj jim je Bog poslal preroka Mozesa. Ta je Izraelce zbral in jih peljal iz Egipta v izraelsko deželo.

Na tej poti so prišli Izraelci do gore Sinaj. Tukaj so postavili svoje šotore. Mozesa je Bog poklical na goro in mu je ukazal: »Povej ljudem, naj se pripravijo na tretji dan. Operejo naj si oblačila in naj se posveté!«

Tretji dan zjutraj je začelo grmeti in se bliskati. Gast oblak je pokrival goro, tromba je bučala in ljudje so se zbali. Tedaj jih je Mozes peljal bliže h gori, do postavljenih mej.

Vsa gora se je kadila, zakaj Gospod je nanjo stopil v ognju.

In Bog je govoril: »Jaz sem Gospod, tvoj Bog, ki sem te rešil.

- I. Veruj v enega samega Boga.
- II. Ne imenuj po nemarnem božjega imena.
- III. Posvečuj praznik.
- IV. Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji.
- V. Ne ubijaj.
- VI. Ne prešuštvuj.
- VII. Ne kradi.
- VIII. Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega.
- IX. Ne želi svojega bližnjega žene.
- X. Ne želi svojega bližnjega blaga.

Še mnogo drugih ukazov je Bog dal in ljudstvo je obljubilo: »Storiti hočemo vse, kar je govoril Gospod.«

60. *Kje je dal Bog deset zapovedi?*

Deset zapovedi je dal Bog na Sinajski gori.

Pomni. Božje zapovedi so pot, ki vodi v nebesa. Zato jih rad izpolnjuj!

Blagovest o Jezusu Kristusu.

12. Bog pošlje Odrešenika.

Ljudje so čakali Odrešenika več tisoč let. V tem času so zabredli v hude pregrehe, nazadnje so kar pozabili Boga.

Srečni pa ljudje niso bili. Hrepeneli so, da bi prišel Odrešenik.

In slednjič je Bog poslal svojega edinega Sina, ki naj bi rešil ljudi greha in večnega pogubljenja. »Bog je svet tako ljubil, da je hotel dati svojega edinega Sina.«

61. *Kdo je naš Odrešenik?*

Naš Odrešenik je Sin božji.

Pomni. Zahvali se večkrat Bogu Sinu, da je hotel priti na svet, da bi nas rešil; zahvali pa se tudi Bogu Očetu, da je hotel dati svojega edinega Sina za nas.

13. Angel Gabriel oznani Mariji, da bo Jezusova mati.

Za mater Odrešeniku je Bog izvolil Devico Marijo, ki je živela v Nazaretu in je bila zaročena Jožefu. K nji je Bog poslal angela Gabriela.

Angel je stopil k Mariji in je rekel: »Češčen a, milosti polna, Gospod je s teboj, blažen a si med ženami!« Marija se je prestrašila,

angel pa ji je rekel: »Ne boj se, Marija, v posebni milosti si pri Bogu. Glej, spočela boš in rodila boš sina in daj mu ime Jezus. Ta bo velik in bo Sin Najvišjega.« Marija je rekla: »Kako se bo to zgodilo?« Angel je odgovoril: »Sveti Duh bo prišel v te in Dete, ki ga boš rodila, bo Sin božji.«

Marija je rekla: »Glej, dekla sem Gospodova, zgôdi se mi po tvoji besedi.«

In angel je odšel.

Pozneje se je angel prikazal tudi Jožefu in mu je naročil: »Vzemi Marijo k sebi. Ona bo rodila sina, ki mu daj ime Jezus.«

62. *Kaj je Jezus Kristus?*

Jezus Kristus je Sin božji in torej pravi Bog. Je pa tudi pravi človek.

63. *Kako pravimo Jezusu, ki je pravi Bog in pravi človek?*

Jezusu, ki je pravi Bog in pravi človek, pravimo: Bog in človek skupaj.

64. *Kdo je Jezusova Mati?*

Jezusova Mati je Devica Marija.

65. *Kdo je bil Jezusov rednik?*

Jezusov rednik je bil sveti Jožef.

66. *Kje sta Marija in Jožef živela?*

Marija in Jožef sta živela v Nazaretu.

67. *Kaj je Nazaret?*

Nazaret je mesto v Sveti deželi.

Pomni. Da je Marija spočela Jezusa, na to nas spominja molitev Angelsko češčenje. (Glej stran 73, štev. 8.) Da je Jezus postal človek, tega se spominjamo v veri, ko molimo: in v Jezusa Kristusa, Sina njegovega edinega, Gospoda našega, ki je bil spočet od Svetega Duha. V rožnem vencu molimo: ki si ga Devica od Svetega Duha spočela. — V spomin na to imamo tudi praznik Marijinega oznanjenja, ki je 25. marca. Praznik sv. Jožefa pa je 19. marca. — Namesto

Jezus je postal človek, pravimo tudi: Jezus se je učlovečil. — Namesto »Sveta dežela« pravimo tudi Palestina. Največja reka v tej deželi je Jordan, glavno mesto pa Jeruzalem.

14. Marija obišče Elizabeto.

Po angelovem oznanjenju je Marija obiskala teto Elizabeto in jo je pozdravila. Ko je Elizabeta slišala Marijin pozdrav, jo je napolnila milost Svetega Duha in je zaklicala: Blažena si med ženami in blažen je sad tvojega telesa! In odkod meni to, da je prišla k meni mati mojega Gospoda? Blagor ti, da si vérovala, zakaj izpolnilo se bo, kar ti je povedal Gospod.

In Marija je rekla:

Moja duša poveljuje Gospoda.

In moj duh se raduje

v Bogu, mojem Zveličarju;

ker se je ozrl na svojo nizko deklo;

zakaj glej, odslej me bodo blagrovali vsi rodovi.

Marija je ostala pri Elizabeti nekako tri mesece in ji je stregla. Potem se je vrnila na svoj dom v Nazaret.

Pomni. Da je Marija obiskala Elizabeto, na to mislimo, ko molimo v rožnem vencu: Ki si ga Devica v obiskanju Elizabete nosila.

15. Jezus Kristus se rodi.

Rimski cesar Avgust je dal povelje, da naj se popiše ves svet. In hodili so se vsi zapisovat, vsak v svoje mesto.

Šla sta se tedaj zapisat tudi Jožef in Marija. Ker sta bila iz rodovine Davidove, sta šla v Davidovo mesto Betlehem. Tam pa nista dobila prenočišča in sta šla iz mesta ven v neki hlev. Tisto noč je pa imel Jezus priti na svet. Marija je porodila Sina, ga povila v plenice in položila v jaslí.

68. *Kje je Marija Jezusa rodila?*

Marija je Jezusa rodila v hlevu pri Betlehemu.

69. *Kaj je Betlehem?*

Betlehem je mesto v Sveti deželi.

70. *Kateri praznik nas spominja na Jezusovo rojstvo?*

Na Jezusovo rojstvo nas spominja božični praznik ali božič.

71. *Kdaj obhajamo božič?*

Božič obhajamo 25. decembra.

Pomni. Božičnemu prazniku pravimo tudi sveti dan. Prejšnji večer je sveti večer. Na sveti večer postavljamo jaslice. — Jezusovega rojstva se spominjamo v veri z besedami: rojen iz Marije Device in v rožnem vencu z besedami: ki si ga Devica rodila.

Sveta noč, blažena noč!

Vse že spi, je polnoč;

le Devica z Jožefom tam

v hlevcu varuje Detece nam.

Spavaj, Dete, sladko!

16. K Jezusu prihité pastirji.

V Betlehemske okolici so ponoči pastirji čuli pri svoji čredi. In glej, angel Gospodov je stopil pred nje in obsijala jih je nebeška svetloba. Pastirji so se močno prestrašili. Angel jim je pa rekel: »Ne bojte se. Oznajam vam veliko veselje. Danes se vam je v mestu Davidovem rodil Zveličar. In to vam bo znamenje: Našli boste Dete v plenice povito in v jasli položeno.«

In hipoma je bilo tam veliko angelov, ki so Boga hvalili, rekoč:

Slava Bogu na višavah,
in na zemlji mir ljudem,
ki so blage volje.

Ko so se angeli vrnili v nebesa, so rekli pastirji: »Pojdimo tja do Betlehema in pogledjmo, kar nam je oznanil Gospod.«

In pohiteli so ter so našli Marijo in Jožefa in Dete, položeno v jasli.

In pastirji so Boga slavili in hvalili za vse, kar so slišali in videli.

72. *Kdo je prvi prišel Jezusa obiskat?*

Prvi so prišli Jezusa obiskat pobožni pastirji.

73. *Kdo je pastirjem oznanil Jezusovo rojstvo?*

Pastirjem je oznanil Jezusovo rojstvo angel.

74. *Kje mi lahko obiščemo Jezusa?*

Mi lahko obiščemo Jezusa v cerkvi.

75. *Kje je Jezus v cerkvi?*

V cerkvi je Jezus na oltarju v hišici, ki ji pravimo tabernakelj.

Pomni. Večkrat obišči Jezusa v cerkvi, če moreš, vsaj takrat, ko greš v šolo. Pred tabernakljem moli:

Jezus, vérujem v té,

Jezus, upam v té.

Jezus, ljubim te nad vsè.

Bodi milostljiv meni ubogemu grešniku!

Jezus, tebi živim,

Jezus, tebi umrjem,

Jezus, tvoj sem živ in mrtev.

17. Ime Jezus.

Čez osem dni je bilo Dete obrezano. Tedaj so mu dali ime Jezus, kakor ga je imenoval angel že pred njegovim rojstvom.

76. *Kaj se je zgodilo, ko je imel Jezus osem dni?*

Ko je imel Jezus osem dni, so mu pri obrezovanju dali ime Jezus.

77. *Kaj pomeni ime Jezus?*

Ime Jezus pomeni Odrešenik ali Zveličar.

Pomni. Jezusovo ime je nam kristjanom ljubo. Zato pozdravljamo z besedami: **Hvaljen Jezus! — Vekomaj. Amen.** Te besede imenujemo krščanski pozdrav. — Jezusu pravimo tudi Kristus.

18. Marija daruje Jezusa v templju.

Štirideseti dan po Jezusovem rojstvu sta Marija in Jožef nesla Jezusa v tempelj, da bi ga postavila pred Gospoda in opravila daritev. V postavi Gospodovi je bilo zapovedano, prinesiti dve grlici ali dva golobčka.

V Jeruzalemu je živel takrat pravičen in bogaboječ mož, Simeon po imenu. Željno je pričakoval Odrešenika in Sveti Duh mu je razodel, da ne bo umrl, dokler ga ne bo videl. Ko sta prinesla Marija in Jožef otroka v tempelj, je Sveti Duh navdihnil Simeona, da je tudi on tja prišel. Vzel je Jezusa v svoje naročje in je Boga hvalil, rekoč: »Gospod, zdaj rad umrjem, ker sem videl Zveličarja: Luč v razsvetljenje nevernikom in v slavo izraelskega naroda.«

Mariji pa je rekel: »Glej, ta je postavljen v padec in v vstajenje mnogim. Tvojo dušo pa bo meč presunil.« V tempelj je prišla tedaj tudi pobožna vdova Ana. Spoznala je Odrešenika in je Boga hvalila.

78. *Kaj se je zgodilo, ko je imel Jezus štirideset dni?*

Ko je imel Jezus štirideset dni, ga je Marija nesla v tempelj in ga je tam darovala.

79. *Kateri praznik nas spominja, da je Marija Jezusa v templju darovala?*

Da je Marija Jezusa v templju darovala, nas spominja praznik, ki mu pravimo »darovanje Gospodovo« ali »svečnica«.

80. *Kdaj obhajamo svečnico?*

Svečnico obhajamo 2. februarja.

Pomni. Na darovanje Gospodovo se spominjamo tudi v rožnem vencu, ko molimo: **ki si ga Devica v templju darovala.** — Marija je darovala Jezusa, ti pa daruj samega sebe Jezusu. Zato moli: Jezus, tebi živim, Jezus tebi umrjem, Jezus tvoj sem živ in mrtev.

19. Modri z Vzhoda pridejo Jezusa molit.

Ko se je porodil Jezus, so v Jeruzalem prišli Modri z Vzhoda in so govorili: »Kje je novorojeni kralj judovski? Videli smo njegovo zvezdo in smo se mu prišli poklonit.« Kralj Herod se je prestrašil in je izpraševal velike duhovnike in pismouke, kje se mora Kristus roditi. Ti pa so to vedeli iz svetega pisma in so odgovorili: »V Betlehemu. Iz tega mesta bo prišel vojvoda, ki bo vladal Izraelsko ljudstvo.«

Nato je Herod Modre poslal v Betlehem in je rekel: »Pojdite in o Detetu skrbno poizvedujte. In ko ga najdete, mi sporočite, da se mu pojdem tudi jaz poklonit.«

Modri so šli. In glej, zvezda z Vzhoda je šla pred njimi, in je obstala nad krajem, kjer je bilo Dete. In Modri so stopili v hišo in so našli Dete z Marijo, njegovo materjo. Pokleknili so ter ga molili, in mu darovali zlata, kadila in mire.

Bog jih je v spanju opomnil, naj se ne vračajo k Herodu; in vrnili so se po drugi poti v svojo deželo.

81. *Kako so Modri z Vzhoda Jezusa počastili?*

Modri z Vzhoda so pred Jezusom pokleknili ter ga molili.

82. *Kateri praznik nas spominja, da so Modri prišli k Jezusu?*

Da so Modri prišli k Jezusu, nas spominja praznik svetih treh kraljev.

83. Kdaj obhajamo praznik svetih treh kraljev?

Praznik svetih treh kraljev obhajamo 6. januarja.

Pomni. Modrim je pokazala zvezda, kje je Jezus. Nam kaže, kje je Jezus, luč pred tabernakljem. Tej luči pravimo »večna luč«.

20. Sveta družina beži v Egipt.

Ko so Modri odšli, se je Jožefu v spanju prikazal angel in je rekel: »Vstani, vzemi Dete in njegovo mater in béži v Egipt. Herod bo Dete iskal, da bi ga umoril.«

Ježef je vstal, vzel Dete in njegovo mater in je zbežal v Egipt.

Ker se Modri niso vrnili v Jeruzalem, se je Herod silno razsrdil. In dal je pomoriti vse dečke, kar jih je bilo v Betlehemu in v vsej okolici, starih dve leti ali manj.

Po Herodovi smrti se je angel prikazal Jožefu in je rekel: »Vrni se v Izraelsko deželo. Zakaj pomrli so tisti, ki so stregli Detetu po življenju.«

In Jožef se je vrnil z Jezusom in Marijo v Izraelsko deželo in je prebival v Nazaretu.

84. Kam je bežal Jezus pred Herodom?

Jezus je bežal pred Herodom v Egipt.

85. Kam je prišel Jezus po Herodovi smrti?

Po Herodovi smrti je prišel Jezus v Nazaret.

86. Koliko časa je ostal Jezus v Nazaretu?

Jezus je ostal toliko časa v Nazaretu, da je imel tri-deset let.

Pomni. Otroci, ki jih je dal Herod pomoriti, so zdaj v nebesih. Pravimo jim »nedolžni otroci«. Mōli k njim: Sveti nedolžni otroci, prosite za nas!

21. Dvanajstletni Jezus v templju.

Ko je imel Jezus dvanajst let, so šli njegovi starši v Jeruzalem na velikonočne praznike in Jezus je šel z njimi. Po praznikih so se starši vrpili proti domu, Jezus pa je ostal v Jeruzalemu in starši tega niso zapazili. Menili so, da je v

domači družini, in so šli dan hoda ter ga iskali med sorodniki in znanci. Ko ga niso našli, so se vrnili v Jeruzalem. Čez tri dni so ga našli v templju. Sedel je sredi med učeniki in jih je poslušal in povpraševal. Vsi so se čudili njegovemu razumu in njegovim odgovorom.

Ko so ga starši zagledali, so se začudili. In njegova mati mu je rekla: »Sin, zakaj si nama to storil? Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala.« Jezus je rekel: »Kaj sta me iskala? Ali nista vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?«

In vrnil se je Jezus s starši v Nazaret in jim je bil pokoren. In Jezus je rasel v modrosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh.

87. *Kam je šel Jezus z Marijo in Jožefom, ko je imel dvanajst let?*

Ko je Jezus imel dvanajst let, je šel z Marijo in Jožefom v Jeruzalem na velikonočne praznike.

88. *Kje je ostal Jezus, ko sta se Marija in Jožef vrnila?*

Ko sta se Marija in Jožef vrnila, je Jezus ostal v Jeruzalemu.

89. *Čez koliko dni sta Marija in Jožef Jezusa našla?*

Marija in Jožef sta Jezusa našla čez tri dni.

90. *Kje sta Marija in Jožef Jezusa našla?*

Marija in Jožef sta Jezusa našla v templju.

Pomni. Da je Marija Jezusa v templju našla, se spominjamo, ko molimo v rožnem vencu: ki si ga Devica v templju našla.

Rožni venec, veseli del, glej str. 74, št. 9 a.

22. Janez Krstnik pripravlja Jezusu pot.

Živel je v Jezusovem času jako svet mož, Janez Krstnik. Že v mladih letih je šel v puščavo in je delal pokoro. Nosil je obleko iz velblodje dlake in usnjen pas

okrog ledij. Njegova jed je bila zelo ubožna. Vina in nobene močne pijače ni pil.

Bog je Janeza poklical, naj gre učiti božjo besedo. In Janez je prišel v okolico reke Jordana in je učil: »Spokorite se, zakaj blizu je nebeško kraljestvo.«

Tedaj so prihajali k Janezu ljudje iz vse dežele. Obtoževali so se svojih grehov, in Janez jih je krščeval v Jordanu.

Ker so takrat ljudje pričakovali Odrešenika, so vsi pomišljali, ali ni morda on sam Kristus. Janez jim je pa rekel: »Jaz vas krščujem z vodo; pride pa za menoj močnejši ko jaz, in jaz nisem vreden, da bi mu odvezal jermen na obuvalu. On vas bo krstil s Svetim Duhom.«

Pomni. Janez Krstnik ni pil ne vina ne drugih pijač, ki opijanijo. Tudi dandanes je mnogo ljudi, ki so sklenili, da ne bodo uživali opojnih pijač. Takim ljudem pravimo abstinentje. Krščanski abstinentje so izvolili Janeza Krstnika za svojega zaščitnika. — Abstinent naj bi bil vsakdo vsaj do dvajsetega leta. S tem bi koristil sebi in drugim.

23. Jezus prejme Janezov krst.

Prišel je k Janezu tudi Jezus, ki je imel takrat okoli trideset let. Jezus je hotel prejeti Janezov krst, a Janez mu je branil in je rekel: »Jaz sem potreben, da me ti krstiš, in ti greš k meni!« Jezus je odgovoril: »Božja volja je, da me krstiš.« Tedaj je Janez privolil in ga je krstil.

Po krstu je Jezus stopil iz vode in je molil. In glej, odprla so se nebesa in Sveti Duh v podobi goloba je prišel nad Jezusa, in glas se je zaslišal iz nebes: »Ta je moj ljubljeni Sin.«

Od Jordana je šel Jezus v puščavo. Tam se je postil 40 dni in 40 noči. Potem je šel med ljudi in je začel javno učiti.

91. *Kje je Janez Krstnik Jezusa krstil?*

Janez Krstnik je Jezusa krstil v reki Jordanu.

92. *Kaj se je zgodilo, ko je bil Jezus krščen?*

Ko je bil Jezus krščen, so se odprla nebesa, iz nebes je prišel nad Jezusa Sveti Duh v podobi goloba in Bog Oče je rekel: Ta je moj ljubljeni Sin.

Pomni. Jezus se je postil 40 dni. Nam pa cerkev v cerkvenih zapovedih zapoveduje: **Posti se zapovedane postne dni!**

24. Jezus uči v Sveti deželi.

Ko je bil Jezus krščen in se je postil štirideset dni in noči, je začel učiti. Učil je v Sveti deželi. Hodil je iz kraja v kraj, iz vasi v vas, iz mesta v mesto in kamor je prišel, je pridigoval. Učil je, kaj moramo storiti, da bomo prišli v nebesa.

Jezusa je vsakdo smel priti poslušat, stari in mladi, učeni in preprosti. Učil je javno: po hišah in pod milim nebom.

Jezus je pa ljudem tudi dobrote izkazoval: žalostne je tolažil, bolnike je ozdravljaj, grešnikom je odpuščal grehe.

Ljudje so Jezusa radi poslušali. Mnogo jih je verovalo, kar je Jezus učil, in so hodili z njim. Tem pravimo Jezusovi učenci.

Izmed učencev si je Jezus izvolil dvanajst apostolov.

93. *Koliko let je imel Jezus, ko je začel javno učiti?*

Ko je Jezus začel javno učiti, je imel trideset let.

94. *Kaj je Jezus učil?*

Jezus je učil, kako moramo živeti, da bomo prišli v nebesa.

25. Jezus izpremeni vodo v vino.

Napravili so v Kani galilejski ženitovanje in mati Jezusova je bila tam. Povabljeni so bili tudi Jezus in njegovi učenci.

Na ženitovanju je pa vino pošlo in Marija je rekla Jezusu: »Vina nimajo.« Strežnikom je pa rekla: »Storite vse, kar vam bo Jezus rekel.«

Stalo je tam šest velikih kamenitih vrčev za vodo. Jezus je rekel strežnikom: »Napolnite te vrče z vodo.« In napolnili so jih do vrha. Nato je rekel Jezus: »Zajmite zdaj in nesite starešini.« In storili so tako. Ko je starešina pokusil, je bilo dobro vino.

Tako je Jezus razodel svojo moč in njegovi učenci so vérovali vanj.

95. *Kaj je bil Jezusov prvi čudež?*

Jezusov prvi čudež je bil, da je izpremenil vodo v vino.

96. *Kje je Jezus izpremenil vodo v vino?*

Jezus je izpremenil vodo v vino v Kani galilejski.

Pomni. Vodo izpremeniti v vino more človek le, če ga je Bog poslal. Človek sam s svojo močjo pa tega ne more. Vodo v vino izpremeniti je čudežno delo. — Jezus je torej v Kani naredil čudež. S tem je pomagal ljudem, ki so bili v zadregi. Pokazal pa je s tem tudi, da ga je poslal Bog.

Učenci so sedaj verovali, da je Jezus poslan od Boga. Véruj tudi ti in reci: Jezus, vérujem v te.

26. Jezus ozdravlja bolnike.

Jezus je prišel s svojimi učenci v mesto Kafarnaum. Bila je sobota in šli so v shodnico. Jezus je učil tako, da so se vsi čudili.

Iz shodnice je šel Jezus v Petrovo hišo. Petrova tašča je imela hudo mrzlico in prosili so Jezusa, naj jo ozdravi.

Jezus je stoplil k bolnici in jo prijel za roko, in mrzlica jo je pustila. Žena je takoj vstala in jim stregla.

Po solnčnem zahodu so vse bolnike pripeljali pred Jezusa. On je nanje roke polagal in jih ozdravljaj.

Pomni. Jezus je ozdravljaj bolnike tako, da jih je za roko prijel ali roke nanje položil ali pa s samo besedo. Tako ozdravljaj ne more noben zdravnik. To so bili čudeži. S temi čudeži je Jezus bolnikom pomagal, zraven pa pokazal, da je od Boga poslan.

27. Jezus ozdravi mrtvoudnega.

Jezus je učil v neki hiši in nabralo se je silno veliko ljudi. Prišli so štirje možje in so prinesli na postelji človeka, ki je bil mrtvouden. Hoteli so ga položiti pred Jezusa, pa niso mogli k njemu skozi vrata. Zato so šli od zunaj na streho in so bolnika na postelji spustili pred Jezusa. Ko je videl Jezus njih vero, je rekel mrtvoudnemu: »Zaupaj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni.« Ker pa more grehe odpuščati samo Bog, so nekateri pismouki mislili, da Jezusove besede Boga žalijo. Jezus je pa nato bolnika ozdravil in tako pokazal, da ima oblast grehe odpuščati. Rekel mu je tudi: »Vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi na svoj dom.« In bolnik je takoj vpričo njih vstal, vzel svojo posteljo in odšel.

In vsi so strmeli in slavili Boga, rekoč: »Kaj takega nismo nikoli videli.«

97. Čemu je Jezus delal čudeže?

Jezus je delal čudeže, da je ljudem pomagal in da je pokazal, da je on poslan od Boga.

Pomni. Mrtvoudnega je Jezus ozdravil s samo besedo: Vstani! Tega ne more noben zdravnik. Zopet je Jezus naredil čudež. Pomagal je mrtvoudnemu, obenem pa o sebi spričal, da

je poslan od Boga. — Jezus je mrtvoudnemu tudi odpustil grehe in tako pokazal, da ima oblast, odpuščati grehe. Po vstajenju je to oblast dal tudi apostolom.

28. Stotnikova vera in ponižnost.

Neki stotnik je prosil Jezusa: »Gospod, moj služabnik leži doma mrtvouden in zelo trpi.« Jezus mu je rekel: »Pridem in ga ozdravim.« Stotnik je pa odgovoril: »Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo in moj služabnik bo ozdravljen. Zakaj tudi jaz, ki imam vojake pod seboj, rečem temu: Pojdi, — in gre; in drugemu: Pridi — in pride.«

Ko je pa Jezus to slišal, je rekel tem, ki so šli z njim: »Tolike vere nisem našel v Izraelu. Povem vam pa, da jih bo mnogo prišlo od vzhoda in zahoda, in bodo sedeli v nebeškem kraljestvu, otroci kraljestva pa bodo pahnjeni ven v temo, kjer bo jok in škripanje z zobmi.« In stotniku je Jezus rekel: »Pojdi, in naj se ti zgodi, kakor si véroval.«

In služabnik je ozdravel tisto uro.

Pomni. Jezusu je bila vseč stotnikova vera in ponižnost; zato mu je ozdravil služabnika. Podobno kot stotnik govoriš tudi ti pred svetim obhajilom: Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo in ozdravljena bo moja duša.

29. Jezus obudi mrtvega mladeniča.

Šel je Jezus v mesto Naim. Z njim so šli njegovi učenci in velika množica. Ko so se bližali mestnim vratom, so srečali pogrebce. Nesli so mrliča, mladeniča, ki je bil edini sin matere vdove. Mati je šla za pogrebom in mnogo ljudi iz mesta je šlo z njo.

Ko je Jezus videl jokajočo mater, se mu je v srce zasmilila in ji je rekel: »Ne jokaj!« In pristopil je in se dotaknil nosilnice, da so obstali. In Jezus je rekel: »Mladenič, rečem ti, vstani!« In mladenič se je vsedel in je začel govoriti.

Vse je obšel strah. In hvalili so Boga, rekoč: »Velik prerok je vstal med nami in Bog je obiskal svoje ljudstvo.«

98. *S katerimi besedami je Jezus mladeniča iz Naima obudil od mrtvih?*

Jezus je mladeniča iz Naima obudil od mrtvih z besedami: Mladenič, rečem ti vstani.

Pomni. Adam je grešil in moral umreti. Adamov greh je prešel na nas, z grehom pa tudi smrt.

»Da bo umrl, vsak dobro vé
ne ve pa kdaj, kako in kje.«

Moli: »Za srečno zadnjo uro: Očenaš...«

30. Jezus pomiri vihar na morju.

Stopil je Jezus v ladjico in za njim so šli njegovi učenci. In odrinili so na morje. In glej, nastal je na morju velik vihar, tako da so ladjico zagrinjali valovi. Jezus je pa spal. Njegovi učenci so ga zbudili in so rekli: »Gospod, reši nas, potapljamo se.« — Jezus jim je rekel: »Kaj se bojite, maloverni?« Tedaj je vstal in zapovedal vetrovom in morju, in nastala je velika tihota.

Ljudje so se pa začudili in so rekli: »Kdo je ta, da so mu pokorni vetrovi in morje?«

99. *Ali je Jezus samo človek?*

Jezus ni samo človek, ampak tudi pravi Bog.

Pomni. Ljudje so govorili: »Kdo je ta?« Začeli so slutiti, da je Jezus Bog.

31. Jezus čudežno nasiti pet tisoč mož.

Bližala se je velika noč. Jezus se je s svojimi učenci prepeljal čez Galilejsko morje v pust in samoten kraj. Pa tudi tja je šla za njim velika množica, ker so videli čudeže, ki jih je delal nad bolniki.

Jezusu so se ljudje smilili. Bolehne izmed njih je ozdravil in je začel učiti.

Ko se je dan nagibal, so apostoli rekli: »Odpusti množice, naj gredo v bližnje vasi in si kupijo živeža.« Jezus jim je rekel: »Ni jim treba odhajati, dajte jim vi jesti.« Odgovorili so mu: »Nimamo tukaj več ko pet hlebov in dve ribi, a kaj je to za toliko ljudi!« Jezus je rekel: »Velite ljudem, naj se vsedejo.« In ljudje so se vsedli. Bilo je okoli pet tisoč mož. Tedaj je Jezus vzel pet hlebov in dve ribi, pogledal v nebo in jih blagoslovil. Nato je hlebe razlomil in dal učencem, da so jih polagali pred ljudi. Prav tako so razdelili tudi ribe. In vsi so jedli in se nasitili.

Potem je Jezus naročil učencem: »Poberite ostanke, da se ne končajo.« In nabrali so jih dvanajst košev.

In ljudje so govorili: »To je v resnici prerok, ki ima priti na svet.« Hoteli so ga postaviti za kralja, Jezus se jim je pa umaknil na goro.

Pomni. V puščavi je Jezus nasitil pet tisoč mož. Milijone in milijone pa nasičuje vsak dan. Tako tudi nas. Moli pred jedjo in po jedi!

32. Jezus uči moliti.

Jezus je pogostoma molil. Ko so ga učenci nekoč spet videli, da moli, ga je eden izmed njih prosil: »Gospod, uči nas moliti.« Jezus je rekel: »Tako-le molite:

O č e n a š, kateri si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime; pridi k nam tvoje kraljestvo; zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji; daj nam danes naš vsakdanji kruh; in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi od-

puščamo svojim dolžnikom; in ne vpelji nas v skušnjava, temveč reši nas hudega.«

Potem je Jezus naročil: »Prosrite in se vam bo dalo; iščite in boste našli; trkajte in se vam bo odprlo.«

100. *S kom govorimo, kadar molimo?*

Kadar molimo, govorimo z Bogom.

101. *Kaj nam dá Bog, če pobožno molimo?*

Če pobožno molimo, nam dá Bog, česar ga prosimo.

Dá nam zlasti milosti, ki nam pomagajo njemu dopadljivo živeti in tako priti v nebesa.

33. Jezus obudi Lazarja.

V Betaniji, blizu Jeruzalema, je živel Lazar. Pri njem sta bili njegovi sestri, Marta in Marija. Zgodilo se je, da je Lazar obolel, ko je bil Jezus daleč v drugem kraju. Sestri sta sporočili Jezusu: »Gospod, glej, tisti, ki ga ljubiš, je bolan.« Jezus je rekel: »Ta bolezen je v slavo božjo, da se povelíča Božji Sin.« Ostal je pa Jezus v tistem kraju še dva dni. Potem je rekel učencem: »Lazar je umrl, pojdemo k njemu.«

Ko so prišli do Betanije, je bil Lazar že štiri dni v grobu. Marta je hitela Jezusu naproti in je rekla: »Gospod, ko bi bil ti tukaj, bi moj brat ne bil umrl. Pa tudi zdaj vem, da ti bo Bog dal, kar ga poprosiš.« Nato je šla povedat Mariji, da je prišel Jezus. Marija je brž vstala in šla k njemu. Mnogo judov, ki so jo prišli tolažiti, jo je spremlilo. Ko je Marija ugledala Jezusa, se je vrgla k njegovim nogam in je tudi ona rekla: »Gospod, ko bi bil ti tukaj, bi moj brat ne bil umrl.« In Marija se je jokala. Jokali so z njo tudi judje, ki so z njo prišli. Jezus se je zgrozil in je rekel žalosten: »Kam ste ga položili?« Odgovorili so: »Pridi in poglej.« In Jezus se je zjokal.

Prišli so h grobu. Grob je bil vsekán v skalo, in kamen je bil prislónjen. Jezus je velel: »Odvalite kamen!« In odvalili so ga. Tedaj je Jezus molil k nebeškemu Očetu in je glasno zaklical: »Lazar, pridi ven!« In Lazar je vstal. Bil je še s povoji povezan na rokah in nogah, in njegov obraz je bil v prt zavít. Jezus je rekel: »Razvežite ga in pustite, da bo mogel hoditi.«

Mnogo judov je takrat začelo v Jezusa verovati, njegovi sovražniki so pa sklenili, da ga umore.

Pomni. Jezus, ki je obudil Lazarja, bo sodni dan obudil tudi nas. V veri povemo to z besedami: (verujem v) vstajenje mesa.

34. Jezus blagoslavlja otročiče.

Prinašali so k Jezusu tudi otročiče, da bi nanje roke položil in zanje molil.

Ko so to videli Jezusovi učenci, so ljudi karali. A Jezus jim je rekel: »Pustite, da otročiči prihajajo k meni, in nikar jim ne branite. Zakaj takih je nebeško kraljestvo.«

In Jezus je otročiče objemal, polagal nanje svoje roke in jih blagoslavljal.

102. Koga je Jezus posebno ljubil?

Jezus je posebno ljubil nedolžne otroke.

Pomni. Jezus je dajal otrokom blagoslov. Njegov blagoslov lahko dobiš tudi ti. Na koncu pridige in maše ga podeli mašnik, na koncu litanijs pa Jezus sam v sv. hostiji.

Otroci, ki se lepo vedejo pred tabernakljem, delajo Jezusu veliko veselje.

35. Največja zapoved. Usmiljeni Samarijan.

Neki učenik je vprašal Jezusa, katera je največja zapoved. Jezus mu je rekel: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in z vso dušo in

z vso svojo pametjo. To je največja in prva zapoved. Druga pa je njej podobna: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.

Učenik je nato vprašal Jezusa: »Kdo je moj bližnji?« Jezus mu je odgovoril: »Neki človek je šel iz Jeruzalema v Jeriho. Po poti je padel med razbojnike. Ti so ga oropali, slekli in pustili ležati na pol mrtvega. Prigodilo se je pa, da je po tisti poti prišel neki duhovnik. Ta ga je videl, pa — je šel mimo. Za tem je prišel neki levit. Tudi ta ga je videl, pa je šel mimo. Tedaj je prišel neki Samarijan. Ko je ta ranjenega videl, se mu je v srce smilil. Stopil je k njemu, mu vлил v rane olja in vina, rane obvezal in ga posadil na svoje živinče. Nato ga je peljal v bližnjo gostilno in je tam zanj poskrbel. Drugi dan je Samarijan moral naprej. Vzel je dva denarja, jih je dal gostilničarju in mu rekel: Skrbi za ranjenega in če boš več porabil, ti bom jaz poravnal, ko se povrnem.«

103. *Kako se glasita največji dve zapovedi?*

Največji dve zapovedi se glasita: »Ljubi Gospoda, svojega Boga z vsem svojim srcem!« in »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!«

Pomni. Samarijan ni vpraševal, ali je ranjenec njegov prijatelj ali njegov sovražnik, temveč mu je kar pomagal. Tako pomagaj tudi ti vsakemu, kdor je v potrebi, če mu moreš pomagati. Kdor tako dela, ljubi svojega bližnjega.

36. Zadnja večerja.

Jezus je bil z apostoli pri zadnji večerji in je rekel: »Močno sem želel z vami jesti to velikonočno jagnje, preden bom trpel.«

In vzel je kruh v svoje roke, ga posvetil in dal učencem, rekoč: »Vzemite in jejte, to je moje Telo.«

Prav tako je vzel kelih z vinom, ga posvetil in rekel:
»Pijte iz keliha vsi, to je moja Kri.«

In naročil je učencem: »To delajte v moj
spomin.«

104. Kaj je imel Jezus v rokah, preden je rekel: »To
je moje Telo«?

Preden je rekel: »To je moje Telo«, je imel Jezus
v rokah kruh.

105. V kaj se je kruh izpremenil, ko je Jezus rekel:
»To je moje Telo«?

Ko je Jezus rekel: »To je moje Telo«, se je kruh
izpremenil v Jezusovo Telo.

106. Kakšno je bilo to Jezusovo telo?

To Jezusovo Telo je bil podobno kruhu. Imelo je
barvo, okus in vonj kruha.

107. Kako se imenujejo barva, okus in vonj kruha?

Barva, okus in vonj kruha se imenujejo podoba kruha.

108. Kaj je imel Jezus v kelihu, preden je rekel: »To je
moja Kri«?

Preden je rekel: »To je moja Kri«, je imel Jezus v
kelihu vino.

109. V kaj se je vino izpremenilo, ko je Jezus rekel: »To
je moja Kri«?

Ko je Jezus rekel: »To je moja Kri«, se je vino izpre-
menilo v Jezusovo Kri.

110. Kakšna je bila ta Jezusova Kri?

Ta Jezusova Kri je bila podobna vinu. Imela je še
barvo, okus in vonj vina.

111. Kako se imenujejo barva, okus in vonj vina?

Barva, okus in vonj vina se imenujejo podoba vina.
(Jezusovo Telo pod podobo kruha in } Sveto Rešnje
Jezusova kri pod podobo vina } Telo

Pri zadnji večerji so apostoli iz Jezusovih rok pre-
jeli sveto Rešnje Telo.)

112. *Kako imenujemo Jezusovo Telo in Jezusovo Kri pod podobo kruha in pod podobo vina?*

Jezusovo Telo in Jezusovo Kri pod podobo kruha in pod podobo vina imenujemo sveto Rešnje Telo.

113. *Kdaj je postavil Jezus sveto Rešnje Telo?*

Sveto Rešnje Telo je Jezus postavil na veliki četrtek pri zadnji večerji.

114. *Kakšno oblast je dal Jezus apostolom z besedami: »To delajte v moj spomin!«?*

Z besedami: »To delajte v moj spomin!« je dal Jezus apostolom oblast izpreminjati kruh in vino v Jezusovo Telo in Jezusovo Kri.

115. *Komu so apostoli izročili oblast izpreminjati kruh in vino?*

Oblast, izpreminjati kruh in vino, so apostoli izročili škofom in mašnikom.

116. *Kdaj izpreminjajo škofje in mašniki kruh v Jezusovo Telo in vino v Jezusovo Kri?*

Škofje in mašniki izpreminjajo kruh v Jezusovo Telo in vino v Jezusovo Kri pri sveti maši.

Pomni. Zadnje večerje se spominjamo na veliki četrtek in pa na praznik svetega Rešnjega Telesa, ki je deseti dan po binkoštih.

37. Jezus poti krvavi pot.

Juda Iškarijot je med Gospodovo zadnjo večerjo vstal in šel k sovražnikom Jezusovim. Jezus in drugi učenci pa so opravili zahvalno molitev in potem šli na Oljsko goro. Med potjo je rekel Jezus učencem: »To noč se boste vsi pohujšali nad menoj.« Peter pa mu je odvrnil: »Če bi se tudi vsi pohujšali nad teboj, jaz se ne bom. Pripravljen sem s teboj iti v ječo in smrt.« Jezus pa je rekel Petru: »Preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil.«

Ko so prišli na Oljski gori do vrta Getsemani, je Jezus rekel učencem: »Vsedite se tukaj, medtem pojdem tja molit.« In vzel je s seboj Petra, Janeza in Jakoba in šel dalje. Začel je žalovati in tožiti: »Moja duša je žalostna do smrti. Ostanite tukaj in čujte z menoj.« In stopil je še malo naprej in pokleknil ter molil: »O če, vzemi ta kelih trpljenja od mene. Vendar naj se zgodi, ne kakor hočem jaz, ampak kakor hočeš ti.«

Medtem so učenci zaspali. Jezus se je vrnil k njim in je rekel: »Ali niste mogli eno uro čuti z menoj? Čujte in molite, da ne pridete v skušnjava.« Učenci so pa zaspali še v drugo in v tretje.

In Jezus je sam trpel in molil. Obšle so ga smrtné težave in začel mu je teči pot kakor kaplje krvi. Prišel je angel in ga krepčal.

Potem je šel Jezus k učencem in jim rekel: »Vstanite! Pojdimo! Glejte, moj izdajavec se je približal.«

Pomni. Na Oljski gori je Jezus gledal pred seboj, kako ga bodo mučili. Videl je biče, trnjevo krono, križ. Gledal pa je tudi naše grehe. Bil je tako žalosten, da je potil krvavi pot. Obudi kes: Moj Bog. (Glej str. 73, št. 7!) V rožnem vencu molimo: ki je za nas krvavi pot potil.

38. Jezusa primejo.

Ko je Jezus še govoril s svojimi učenci, je prišel Juda. Z njim je bila velika množica vojakov in hlapcev, ki so jih poslali judovski veliki duhovniki in starejšine. Izdajavec jim je bil prej povedal znamenje: »Kogar bom poljubil, tisti je Jezus.« In brž je stopil k Jezusu, rekoč: »Pozdravljen, Učenik.« In ga je poljubil. Jezus mu je rekel: »Priatelj, čemu si prišel? S poljubom izdajaš Sina človekovega?«

Nato je stopil Jezus pred množico in vprašal: »Kóga iščete?« Odgovorili so mu: »Jezusa Nazareškega.« Jezus je rekel: »Jaz sem.« Pri tej besedi so vsi odstopili in po-

padali. Vprašal jih je drugič: »Kóga iščete?« In odgovorili so spet: »Jezusa Nazareškega.« In Jezus je rekel: »Povedal sem vam, da sem jaz. Če torej mene iščete, pustite, naj moji učenci odidejo.«

Peter je zdaj z mečem mahnil po hlapcu velikega duhovnika, Jezus pa mu je rekel: »Deni meč na njegovo mesto. Ali misliš, da bi ne mogel prositi svojega Očeta in bi mi poslal veliko angelov? Ali naj ne pijem keliha, ki mi ga je dal Oče?«

In sovražniki so Jezusa prijeli in zvezali. Tedaj so ga vsi njegovi učenci zapustili in so zbežali.

39. Veliki zbor obsodi Jezusa na smrt.

Z Oljske gore so peljali Jezusa zvezanega v Jeruzalem, v hišo velikega duhovnika Kaifa. Tu so bili zbrani pismouki in starešine. Najeli so krive priče zoper Jezusa, toda priče se niso ujemale.

Tedaj je vstal veliki duhovnik in je rekel Jezusu: »Zaprisežem te pri živem Bogu, reci nam, če si ti Kristus, Sin božji?« Jezus je odgovoril: »Sem.«

Tedaj je veliki duhovnik pretrgal svoje oblačilo, rekoč: »Bogokletstvo je izrekel. Kaj se vam zdi?« In odgovorili so: »Smrti je vreden.«

Nato so začeli Jezusu pljuvati v obraz in ga biti s pestmi.

117. Odkod vemo, da je Jezus Sin božji?

Da je Jezus Sin božji, vemo:

1. ker je to povedal nebeški Oče pri Jezusovem krstu;
2. ker je Jezus to dokazal z mnogimi čudeži;
3. ker je Jezus sam to povedal.

Pomni. Reci Jezusu: Na smrt so te obsodili, ker si povedal, da si Sin božji. Glej, jaz pa verujem v té. Verujem, da si ti božji Sin, pravi Bog, ki si postal človek.

40. Judje tožijo Jezusa Pilatu. Jezusa blčajo.

Judje niso smeli na smrt obsojenih umoriti, če ni dovolil deželni poglavar. Zato so Jezusa peljali k deželnemu poglavarju Ponciju Pilatu in ga tožili. Rekli so: »Ta zapeljuje ljudstvo in se dela kralja.«

Pilat je Jezusa vprašal: »Ali si ti kralj judovski?« Jezus mu je odgovoril: »Moje kraljestvo ni kraljestvo tega sveta.« Zdaj je Pilat vedel, da je Jezus nedolžen.

Pilat je nato sklical velike duhovnike, voditelje in ljudstvo in je rekel: »Glejte, vprašal sem Jezusa vpričo vas, pa nisem našel na njem nobene krivde. Dal ga bom torej bičati in ga bom izpustil.« Takrat je bil v ječi neki ubijavec z imenom Báraba. Pilat jim je dal na izbero: »Koga hočete, da vam izpustim, Jezusa ali Báraba?« Ljudje so klicali: »Izpusti nam Báraba! Na križ z Jezusom!«

Tedaj je Pilat Jezusa vzel in ga dal bičati.

Pomni. Jezusa je hudo bolelo, ko so ga bičali. Še huje pa mu je bilo, da je pred surovimi vojaki moral stati napol slečen. Trpel je tedaj zlasti za tiste, ki delajo nečiste grehe. — V rožnem vencu molimo: ki je za nas bičan bil.

41. Jezusa s trnjem kronajo.

Vojaki so vzeli Jezusa na dvorišče in zbrali k njemu vso četo. In so ga slekli ter mu ogrnili škrlaten plašč. Na glavo so mu dejali trnjevo krono, v desnico so mu dali trst. Potem so pred njim poklekovali in ga zasmehovali, rekoč: »Pozdravljen, kralj judovski!« In so ga opljuvali. Nato so mu vzeli trst in so ga z njim tolkli po glavi.

Pomni. Da je bil Jezus s trnjem kronan, tega se spominjemo v rožnem vencu z besedami: ki je za nas s trnjem kronan bil.

42. Pilat Jezusa obsodi. Jezus nese težki križ.

Ko je bil Jezus s trnjem kronan, ga je Pilat pokazal ljudstvu, rekoč: »Glejte, človek!« Judje so pa vpili: »Križaj ga! Križaj ga!«

Ko se je Pilat še branil, so mu rekli: »Ako tega izpustiš, nisi cesarjev prijatelj.« Tedaj si je Pilat roke umil vpričo ljudstva, rekoč: »Jaz sem nedolžen pri krvi tega pravičnega. Vi glejte!« In vse ljudstvo je odgovorilo: »Njegova kri naj pride nad nas in nad naše otroke.«

In Pilat jim je Jezusa izročil.

Vojaki so zdaj vzeli Jezusu škrlatni plašč in ga oblekli v njegova oblačila. In peljali so ga ven, da bi ga križali. In Jezus je nesel svoj križ in šel na Kalvarijo (po hebrejsko Golgota).

Šlo je za njim veliko ljudi. Vmes so bile žene iz Jeruzalema, ki so jokale in ga pomilovale.

Pomni. Ponoči so Jezusa na smrt obsodili veliki duhovniki in pismouki, zjutraj potem pa še Poncij Pilat. — Jezus je nesel križ na Kalvarijo potrpežljivo. Nič ni godrnjal nad tistimi, ki so ga pretepavali. Jezus je bil krotak kot jagnje, ki ga peljejo v klavnico. Nam pa je naročil: »Učite se od mene, ki sem krotak in iz srca ponižen!« — Da je Jezus nesel križ na Kalvarijo, se spominjamo, ko molimo v rožnem vencu: ki je za nas težki križ nesel.

43. Jezusa križajo.

Na Kalvariji so Jezusa slekli in križali. Obenem so križali tudi dva razbojnika, enega na Jezusovi desnici, drugega na levici. Jezus pa je molil: »O če, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.«

Mimogredoči so Jezusa sramotili in zmajevali z glavami in govorili: »Če si Sin božji, stopi s križa!«

Tudi eden od obeh razbojnikov je bogokletno govoril: »Če si ti Kristus, pomagaj sam sebi in nama!« Drugi razbojnik pa je tega svaril in je rekel: »Midva trpiva po pravici, on pa ni storil nič hudega.« In prosil je Jezusa: »Gospod, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo.« Jezus mu je obljubil: »Še danes boš z menoj v raju.«

Pod križem je stala Marija, Jezusova mati, in apostol Janez. In Jezus je rekel Mariji: »Glej, tvoj sin!« Janezu je pa rekel: »Glej, tvoja mati!«

Opoldne se je stemnilo in je bila tema po vsej zemlji.

Okrog treh je Jezus zaklical z močnim glasom: »O čee, v tvoje roke izročim svojo dušo.« In ko je to izrekel, je nagnil glavo in je umrl.

In glej, zemlja se je stresla, skale so se lomile in grobovi so se odpirali.

Stotnik in tisti, ki so Jezusa stražili, so se zelo prestrašili in so govorili: »Ta je bil resnično Sin božji.« In vse ljudstvo se je na prsi trkalo, ko se je vračalo s Kalvarije.

118. Kdaj je Jezus na križu umrl?

Jezus je na križu umrl na veliki petek ob treh popoldne.

Pomni. Jezus je umrl, da bi nas rešil grehov. Greh je največja nesreča; zato obžalujmo svoje grehe in ne delajmo več novih. Da bi naredili nekoliko pokore za grehe, se ob petkih zdržujmo mesnih jedi. — Jezusove smrti se spominjamo v rožnem vencu z besedami: ki je za nas križan bil. — Rožni venec, žalostni del, glej stran 74, štev. 9, b.

44. Jezusa v grob položé.

Ko je bil Jezus že mrtev, je eden izmed vojakov s sulico odprl njegovo stran, in takoj je pritekla iz nje kri in voda.

Na večer sta prišla dva imenitna moža, ki sta skrivaj bila učenca Jezusova, Jožef iz Arimateje in Nikodem.

Jožef je šel Pilata prosit za Jezusovo telo, Nikodem pa je prinesel dišav. Vzela sta tedaj Jezusovo telo in ga z dišavami vred zavila v tančico. Položila sta ga v nov grob, ki je bil vsekan v skalo. K vhodu v grob je Jožef zavalil velik kamen.

Drugi dan so se veliki duhovniki in farizeji zbrali pri Pilatu in so rekli: »Gospod, ukaži grob zastražiti, da učenci trupla ne ukradejo in ne rečejo: Jezus je od mrtvih vstal.« Pilat jim je rekel: »Zastražite, kakor veste.« In šli so in so kamen zapečatili ter grob zastražili z vojaki.

119. *Kam je šla Jezusova duša po njegovi smrti?*

Jezusova duša je šla po njegovi smrti v predpeklo.

120. *Katere duše so bile v predpeklju?*

V predpeklju so bile duše vseh svetih ljudi, ki so umrli pred Jezusom.

Pomni. Jezusovega trpljenja, smrti in pokopa se spominjamo v veri z besedami: **trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl in bil v grob položen; šel pred pekel.**

45. Jezus vstane od mrtvih.

Nedeljo zjutraj so šle pobožne žene Jezusov grob obiskat.

In glej, nastal je velik potres. Angel je prišel z neba in je odvalil kamen in se je vsedel nanj. Njegov obraz je bil svetel ko blisk, njegova oblačila so bila bela ko sneg. Od strahu so stražniki strepetali in kakor pomrli. Angel je pa spregovoril in rekel ženam: »Ve se ne bojte, zakaj vem, da iščete Jezusa križanega. Vstal je od mrtvih, kakor je rekel.«

Z velikim veseljem so stekle, da bi povedale učencem. Med potjo jim je Jezus sam prišel naproti in jih je pozdravil. Žene so objele njegove noge in ga molile.

Pomni. Jezusovega vstajenja nas spominja praznik Gospodovega vstajenja ali velika noč. — V veri se spominjamo Jezusovega vstajenja z besedami: šel pred pekel, tretji dan od mrtvih vstal. V rožnem vencu molimo. ki je od mrtvih vstal. — Po vstajenju je bilo Jezusovo telo poveličano. Tako telo ima Jezus tudi v zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

Velikonočna pesem.

Zveličar gre iz groba,
ob moč je smrt, trohnoba.
Brezmadežno je jagnje bil
in zame drago kri prelil.
Aleluja, aleluja.

46. Jezus se prikaže apostolom in jim da oblast odpuščati grehe.

Nedeljo zvečer so bili učenci v neki hiši v Jeruzalemu. Vrata so imeli zaprta, ker so se bali Judov. Prišel je Jezus, stopil v sredo med nje in jim je rekel: »Mir v a m b o d i!« In pokazal jim je roke in stran. Učenci so se razveselili, ko so videli Gospoda.

Tedaj jim je rekel: »Kakor je Oče poslal mene, tudi jaz pošiljam vas.« Potem je vanje dihnil in jim rekel: »Prejmite Svetega Duha. Katerim boste grehe odpustili, so jim odpuščeni, katerim jih boste zadržali, so jim zadržani.«

Apostola Tomaža ni bilo pri njih, ko je Jezus prvič prišel. In ko so mu drugi pravili, da so videli Gospoda, ni verjel. Čez osem dni je Jezus spet prišel k njim ob zaprtih durih. Stopil je med nje in jih pozdravil: »Mir vam bodi!« Potem je rekel Tomažu: »Položi svoj prst semkaj in poglej moje roke. In daj svojo roko in jo položi v mojo stran! In ne bodi neveren, ampak veren!«

In Tomaž je odgovoril: »Moj Gospod in moj Bog.«

121. *Katero oblast je dal Jezus apostolom z besedami:*
»Katerim boste grehe odpustili, so jim odpuščeni«?
Z besedami: »Katerim boste grehe odpustili, so jim odpuščeni«, je dal Jezus apostolom oblast odpuščati grehe.
122. *Komu so apostoli izročili oblast, odpuščati grehe?*
Oblast, odpuščati grehe, so apostoli izročili škofom in mašnikom.
123. *V katerem zakramentu odpuščajo škofje in mašniki grehe?*
Škofje in mašniki odpuščajo grehe v zakramentu svete pokore.
124. *Kdaj je Jezus postavil zakrament svete pokore?*
Zakrament svete pokore je Jezus postavil prvi večer po svojem vstajenju.
125. *S katerimi besedami je postavil Jezus zakrament svete pokore?*
Zakrament svete pokore je postavil Jezus z besedami: »Katerim boste grehe odpustili, so jim odpuščeni, katerim jih boste zadržali, so jim zadržani.«

Pomni. Mi verujemo, da imajo škofje in mašniki oblast odpuščati grehe. To povemo v veri z besedami: **odpuščenje grehov.** — Tomaž je veroval, da je Jezus ne samo človek, ampak tudi Bog. Kakor je rekel Tomaž, reci tudi ti, kadar pri povzdigovanju mašnik povzdigne sveto hostijo: Moj Gospod in moj Bog!

47. Jezus postavi Petra za vrhovnega poglavarja.

Apostolom se je Jezus prikazal vtretje pri Tiberijskem jezeru. Zgodilo se je takole:

Učenci so nekoč po Jezusovem vstajenju lovili ribe, a celo noč niso nič ujeli. Ko se je zdanilo, je na bregu stal Jezus in jim rekel: »Vrzite mrežo na desno stran ladjice in boste dobili.« Vrgli so jo in takoj je bila mreža

polna velikih rib. Ko so stopili na suho, jim je dal Jezus kruha in pečene ribe.

Po obedu reče Jezus Petru: »Simon, ali me ljubiš bolj ko drugi učenci?« Peter odgovori: »Dà, Gospod, ti veš, da te ljubim.« Jezus mu reče: »Pasi moja jagnjeta.«

In Jezus spet vpraša: »Simon, ali me ljubiš?« Peter odgovori: »Dà, Gospod, ti veš, da te ljubim.« Jezus mu reče: »Pasi moje ovčice (jagnjeta).«

In še tretjič Jezus vpraša: »Simon, ali me ljubiš?« In Peter se je razžalostil, da ga je tretjič vprašal: »Ali me ljubiš.« In odgovoril mu je: »Gospod, ti veš vse; ti veš, da te ljubim.« In Jezus mu je rekel: »Pasi moje ovce.«

126. *S katerimi besedami je postavil Jezus Petra za vrhovnega poglavarja vseh kristjanov?*

Jezus je postavil Petra za vrhovnega poglavarja vseh kristjanov z besedami: »Pasi moja jagnjeta; pasi moje ovce!«

48. Jezus pooblasti apostole.

Preden je šel Gospod v nebesa, je dal apostolom oblast, da bi mogli voditi ljudi k zveličanju. Rekel jim je:

»Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Torej pojdite in poučite vse narode. Krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha in učite jih, naj izpolnjujejo vse, kar sem vam zapovedal. Glejte, jaz ostanem z vami vse dni do konca sveta.

Kdor véruje in bo krščen, bo zveličan, kdor ne veruje, bo pogubljen.«

Pomni. Jezus je naročil apostolom tri reči: 1. naj učé vse ljudi; 2. naj delé ljudem sveti krst in druge zakramente; 3. naj ljudem zapovedujejo, kako morajo živeti. To delajo dandanes škofje in mašniki. Poslušajmo torej, kar ti uče, pre-

jemajmo svete zakramente in izpolnjujmo, kar velevalo. — (Jezus je naročil apostolom tri reči, dal jim je trojno oblast: 1. učiti, 2. deliti sv. zakramente, 3. dajati zapovedi.)

49. Jezus gre v nebesa.

Štirideset dni se je Jezus svojim učencem prikazoval in jih je učil. Zadnji dan jih je peljal na Oljsko goro. In vzdignil je svoje roke in učence blagoslovil. In ko jih je blagoslavljal, se je vpričo njih vzdignil in šel v nebesa.

Ko so gledali za njim, sta pristopila k njim dva moža v svetlih oblačilih in sta rekla: »Čemu stojite in gledate v nebo? Jezus bo zopet prišel kakor ste ga videli, da je šel v nebo.«

Učenci so se z velikim veseljem vrnili v Jeruzalem.

127. *Kateri praznik nas spominja, da je šel Jezus v nebesa?*

Da je šel Jezus v nebesa, nas spominja praznik, ki mu pravimo Gospodov vnebohoda.

128. *Kdaj obhajamo praznik Gospodovega vnebohoda?*

Praznik Gospodovega vnebohoda obhajamo štirideseti dan po veliki noči.

Pomni. V veri molimo: šel v nebesa; sedi na desnici Boga, Očeta vsemogočnega; — v rožnem vencu pa pravimo: ki je v nebesa šel. — Jezus je šel v nebesa. Tja gori moramo priti tudi mi. Služimo torej zvesto Bogu in molimo: Pridi k nam tvoje kraljestvo!

50. O nebesih.

Naša prava domovina so nebesa. Pred nami je šel v nebesa Jezus, za njim pa moramo priti tudi mi.

V nebesa pride, kdor umrje v posvečujoči milosti in ima čisto srce. »Blagor tistim, ki so čistega srca, zakaj Boga bodo gledali.«

V nebesih ne bo trpljenja. »Bog bo obrisal vse solze od njih oči in smrti ne bo več; tudi ne bo več ne žalovanja, ne vpitja, ne bolečine.«

V nebesih bomo v družbi angelov, svetnikov in Marije.

Gledali bomo Boga iz obličja v obličje ter uživali neskončno veselje.

V nebesih bo vsakdo prejel plačilo po svojih delih. Veselje v nebesih bo trajalo vekomaj.

Pomni. Življenje na zemlji traja le nekaj časa; pravimo mu zemeljsko življenje. Življenje v nebesih bo trajalo večno in mu pravimo večno življenje. Mi verujemo, da bo življenje in veselje v nebesih večno. Zato molimo v veri: **in večno življenje.**

51. Jezus pošlje Svetega Duha.

Deseti dan po Jezusovem vnebohodu je bil binkoštni praznik. Ta dan je nagloma nastal šum z neba, kakor bi prihajal silen veter, in je napolnil vso hišo, v kateri so bili Jezusovi učenci zbrani. In prikazali so se jim jeziki, kakor plameni, in na vsakem izmed njih je obstal po eden. In vsi so bili napolnjeni s Svetim Duhom in so govorili v raznoterih jezikih.

Ko se je zaslišal šum, se je pred hišo zbralo mnogo ljudi, ki so bili iz raznih krajev. Vsi so strmeli in se čudili, ker so slišali apostole govoriti vsak v svojem jeziku. Tedaj jim je Peter očital, da so križali Sina božjega.

Ko so Judje to slišali, jih je zapeklo v sree in so rekli: »Možje, bratje, kaj nam je storiti?« Peter je rekel: »Izpokorite se in dajte se krstiti.« In dalo se jih je krstiti okoli tri tisoč.

129. *Kateri praznik nas spominja, da je Sveti Duh napolnil apostole?*

Da je Sveti Duh napolnil apostole, nas spominja binkoštni praznik ali binkošti.

130. *Kdaj obhajamo binkoštni praznik?*

Binkoštni praznik obhajamo deseti dan po Jezusovem vnebohodu.

Pomni. Na prihod Svetega Duha nas spominjajo tudi besede v rožnem vencu: ki je Svetega Duha poslal.

52. Kaj dela Sveti Duh v nas.

Na binkoštni praznik je prišel Sveti Duh v apostole. Posvetil jih je, da so bili Bogu še bolj všeč; rasvetlil jih je, da so razumeli Jezusove nauke in dal jim je moči, da se niso bali, te nauke tudi oznanjati.

Sveti Duh pa dela tudi v naši duši; deli nam dušne dobrate, ki jim pravimo milosti.

Pri svetem krstu je Sveti Duh storil, da so naše duše postale lepe, svete in Bogu všeč; to je: jih je posvetil. Pri spovedi, pri svetem obhajilu pa jih dela še lepše, to je: jih še bolj posvečuje.

Sveti Duh nam razsvetljuje um, da spoznamo božje nauke. Daje nam pa tudi moč, da delamo, kar hoče od nas Bog, da delamo dobra dela.

Sveti Duh vé vse in more storiti vse. Sveti Duh je vseveden in vsemogočen. Sveti Duh je pravi Bog.

131. *Kaj je Sveti Duh?*

Sveti Duh je tretja božja oseba in pravi Bog.

132. *Kako imenujemo milost, s katero Sveti Duh naše duše posvečuje?*

Milost, s katero Sveti Duh naše duše posvečuje, imenujemo posvečujočo milost.

133. *Kdaj nam je Sveti Duh posvečujočo milost podelil prvič?*

Prvič nam je Sveti Duh podelil posvečujočo milost pri svetem krstu.

134. *Kako izgubimo posvečujočo milost?*

Posvečujočo milost izgubimo s smrtnim grehom.

135. *Kako dobimo nazaj izgubljeno milost?*

Izgubljeno milost dobimo nazaj z dobro spovedjo ali s popolnim kesom.

136. *Kam pride, kdor umrje brez posvečujoče milosti?*

Kdor umrje brez posvečujoče milosti, pride v pekel.

137. *Kako imenujemo milost, s katero Sveti Duh razsvetljuje naš um in daje moč naši volji?*

Milost, s katero Sveti Duh razsvetljuje naš um in daje moč naši volji, imenujemo dejansko milost.

Pomni. Največji dar božji je posvečujoča milost. Kdor ima posvečujočo milost, ima več kakor vsi bogatini in je srečen; kdor nima posvečujoče milosti, je ubožec in nesrečen. — Bodi vedno v posvečujoči milosti. Če jo imaš, si pripravljen na smrt. — Delaj dobra dela: moli, slušaj, uči se in Sveti Duh ti bo dal vsak dan novih dejanskih milosti. — Da je Sveti Duh pravi Bog, povemo v veri z besedami: **Vérujem v Svetega Duha.**

53. Jezus vzame svojo mater v nebesa.

Po Jezusovi smrti je Marijo k sebi vzel apostol Janez.

Marija je bila vse življenje brez vsakega madeža. Umrla je kakor drugi ljudje; a njeno telo ni smelo strohneti v grobu. Vsemogočni Sin jo je obudil od mrtvih in vzel v nebesa tudi njeno telo.

V nebesih je poveljučana nad vse svetnike in angele. Sveta Cerkev jo časti: **Zdrava, o nebes Kraljica!**

138. *Kateri praznik nas spominja, da je bila Marija v nebesa vzeta?*

Da je bila Marija v nebesa vzeta, nas spominja praznik, ki mu pravimo **Marijino vnebovzetje ali veliki šmaren?**

139. *Kdaj se obhaja veliki šmaren?*

Veliki šmaren se obhaja 15. avgusta.

Pomni. V rožnem vencu pravimo: **ki je tebe Devica, v nebesa vzel; ki je tebe, Devica, v nebesih kronal.** — Častitljivi del rožnega venca, glej stran 74, šte. 9, c.

54. Katoliška Cerkev ob času apostolov.

Po prihodu Svetega Duha apostoli niso bili več nevedni in boječi. Oznanjevali so Jezusov nauk v templju in drugod v Jeruzalemu. Njih nauke je Bog potrjeval s čudeži. Vsled čudežev se je veliko ljudi spreobrnilo; dali so se krstiti in so postali kristjani.

Kristjane so apostoli zbirali k sveti maši in so jim delili svete zakramente. Tudi so jim dajali zapovedi, kako naj žive, da se zveličajo.

Prvi kristjani so se zelo ljubili. Bili so kakor ena družina, ena družba.

Judovski sodniki so dali apostole bičati in so jim prepovedali učiti Jezusov nauk. Apostoli pa so se veselili, da so mogli trpeti zavoľjo Jezusa in so še nadalje učili. Učili pa so najprej v Jeruzalemu, nato po vsej Judeji in Samariji, potem pa so šli po vsem svetu.

Predstojniki prvih kristjanov v posameznih krajih so bili apostoli. Apostole je postavil za predstojnike že Jezus, ko jim je rekel: »Kar boste zavezali na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih« in »Kdor vas posluša, mene posluša«. Apostoli pa so za predstojnike postavljali tudi druge, ki jih imenujemo škofe.

Vrhovni poglavar vseh kristjanov je bil apostol Peter. Postavil ga je za poglavarja Jezus z besedami: »Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce!«

Peter je oznanjeval vero najprej v Sveti deželi. Potem pa je šel v Rim, ki je bil takrat največje mesto na svetu.

Peter je bil predstojnik kristjanov, ki so bili v Rimu, obenem pa tudi vrhovni poglavar vseh kristjanov po vsem svetu.

V pomoč pri obilnem delu so si apostoli in škofje privzemali tudi mašnike.

140. Kdo so bili predstojniki prvih kristjanov?

Predstojniki prvih kristjanov so bili apostoli.

141. Kdo je bil vrhovni poglavar prvih kristjanov?

Vrhovni poglavar prvih kristjanov je bil apostol Peter.

55. Katoliška Cerkev po smrti apostolov.

Vsi apostoli razen sv. Janeza so umrli mučeniške smrti. Po smrti apostolov so bili predstojniki kristjanov škofje.

Apostol Jakob mlajši je bil predstojnik kristjanov v Jeruzalemu. Ko so njega umorili, je postal predstojnik kristjanov v Jeruzalemu škof Simon. Imel je prav tisto oblast, ki jo je imel prej Jakob. Simon je bil apostola Jakoba naslednik. Ko je Simon umrl, so dobili v Jeruzalemu spet novega škofa. Sedaj je bil ta škof apostola Jakoba naslednik.

Peter je bil predstojnik kristjanov v Rimu do svoje smrti. Bil je križan z navzdol obrnjeno glavo. Na njegovo mesto je prišel škof Lin. Ta je bil sedaj predstojnik kristjanov v Rimu in obenem vrhovni poglavar vseh kristjanov. Lin je bil torej apostola Petra naslednik. Po Linovi smrti je bil vrhovni poglavar rimski škof Klet. In tako je šlo vedno naprej do današnjih dni. Vsak rimski škof je naslednik apostola Petra. Vsak naslednik apostola Petra pa se imenuje papež.

Naši škofje so torej nasledniki apostolov in papež je naslednik apostola Petra.

Mi kristjani skupaj z našimi škofi in papežem smo velika družba. Razširjena je po vsem svetu. Tej družbi se pravi katoliška Cerkev.

142. *Kdo so dandanes nasledniki apostolov?*

Dandanes so nasledniki apostolov škofje.

143. *Kdo je dandanes naslednik apostola Petra?*

Dandanes je naslednik apostola Petra rimski škof, ki mu pravimo tudi papež.

144. *Kako se imenuje družba, v kateri so papež, škofje in vsi verniki?*

Družba, v kateri so papež, škofje in vsi verniki, se imenuje katoliška Cerkev.

145. *Kdo je katoliško Cerkev ustanovil?*

Katoliško Cerkev je ustanovil Jezus Kristus.

146. *Čemu je Jezus Kristus ustanovil katoliško Cerkev?*

Katoliško Cerkev je Jezus Kristus ustanovil, da nam pomaga priti v nebеса.

Pomni. Katoliška Cerkev uči Jezusov nauk: poslušajmo jo; deli nam svete zakramente: prejemajmo jih; daje nam zapovedi: izpolnjujmo jih! Če to storimo, bomo prišli v nebеса. — V veri molimo: (verujem v) **sveto katoliško Cerkev.** — Zapovedi, ki nam jih je dala Cerkev, imenujemo cerkvene zapovedi. Med temi jih je pet, ki jim pravimo »Pet cerkvenih zapovedi.« Glej stran 76, šte. 15.

56. O posebni in vesoljni sodbi.

Vsi bomo morali umreti.

Kadar človek umrje, se duša loči od telesa. Dušo Bog takoj sodi in duša pride ali v nebеса ali v vice ali v pekel. Telo polože v grob, kjer strohni. Sodni dan pa se bo duša spet združila s telesom in vstali bomo od mrtvih. Nato bo Jezus nas vse skupaj sodil. Jezus je sam povedal, kako se bo to zgodilo. Rekel je:

Prišel bo Sin človekov na oblakih neba in z njim vsi angeli. Pred njim se bodo zbrali vsi narodi, in ločil jih bo narazen. Dobro bo postavil na svojo desnico, hudobne pa na levo.

Tedaj poreče Kralj dobrim: **Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, in prejmite kraljestvo,**

ki vam je pripravljeno od začetka sveta. Lačen sem bil in ste mi dali jesti; žejen sem bil in ste mi dali piti; popotnik sem bil in ste me pod streho vzeli; nag sem bil in ste me oblekli; bolan in v ječi sem bil in ste me obiskali. In dobri bodo rekli: Gospod, kdaj smo te videli lačnega ali žejnega ali v potrebi in smo ti pomagali? In Jezus jim bo odgovoril: Resnično, povem vam, kar ste storili kateremu mojih najmanjših bratov, ste meni storili.

Zatem poreče Kralj hudobnim: Proč izpred mene, prekleti, v večni ogenj, ki je pripravljen hudobnemu duhu in njegovim angelom. Lačen sem bil, pa mi niste dali jesti; žejen sem bil, pa mi niste dali piti; popotnik sem bil, pa me niste pod streho vzeli; nag sem bil, pa me niste oblekli; bolan in v ječi sem bil, pa me niste obiskali. In tudi hudobni bodo rekli: Gospod, kdaj smo te videli lačnega ali žejnega ali v potrebi, pa ti nismo pomagali? In Jezus jim bo odgovoril: Resnično, povem vam, česar niste storili kateremu mojih najmanjših bratov, tega meni niste storili.

In šli bodo — hudobni v večno trpljenje, dobri pa v večno življenje.

147. *Kako se imenuje sodba, ki je takoj po človekovi smrti?*

Sodba, ki je takoj po človekovi smrti, se imenuje posebna sodba.

148. *Kako se imenuje sodba, ki bo sodni dan?*

Sodba, ki bo sodni dan, se imenuje vesoljna sodba.

149. *Katere so štiri poslednje reči?*

Štiri poslednje reči so: smrt, sodba, pekel in nebesa.

Pomni. Misli večkrat na štiri poslednje reči! — Posebej na vesoljno sodbo nas spominjajo besede v veri: **od ondod bo prišel sodit žive in mrtve.** — Svetniki, ki so v nebesih, prosijo za nas in za duše v vicah in nam tako pomagajo. Tudi mi

kristjani na zemlji molimo za uboge duše v vicah. Svetniki v nebesih, duše v vicah in mi kristjani na zemlji smo med seboj v zvezi, smo velika družba. Tej družbi se pravi občestvo svetnikov. V veri molimo: (verujem v) **občestvo svetnikov**. — Za duše v vicah môli vsak večer očenaš in češčenamarijo s pristavkom: **Gospod, daj jim večni pokoj; in večna luč naj jim sveti. Naj počivajo v miru. Amen.**

57. Odrešenik v cerkvenem letu.

(Zapovedani prazniki so debelo tiskani.)

Božič (25. decembra).

V sveti noči se Odrešenik rodi. Oznanijo ga angeli, obiščejo pastirji. Kralj sveta je, a leži v ubožnih jaslilih.

Obrezovanje Gospodovo
ali Novo leto (1. januarja).

Božji Sin dobi ime Jezus, to je Odrešenik.

Sveti trije kralji (6. januarja).

Jezusu se pridejo poklonit prvi pogani.

Darovanje Gospodovo ali svečnica (2. februarja).

Marija daruje v templju Jezusa, ko ima štirideset dni.

Veliki četrtek.

Jezus postavi pri zadnji večerji sveto Rešnje Telo, v katerem vedno živi med nami.

Veliki petek.

Jezusa bičajo, kronajo, križajo. Na križu umrje. Nebesa se odpro.

Velika sobota.

Jezusova duša je v predpeklju, Jezusovo telo pa počiva v grobu.

Vélika nedelja ali velika noč.

Jezus vstane od mrtvih. Prikaže se apostolom in jim da oblast odpuščati grehe.

Štirideset dni ostane še na zemlji. Apostolom dá trojno oblast. Petra postavi za vrhovnega poglavarja kristjanov.

Vnebohod (četrtek).

Štirideseti dan po veliki noči gre v nebesa,

Binkošti.

Deseti dan po vnebohodu pošlje učencem Svetega Duha. Apostol Peter pridiguje. Tri tisoč Judov se spreobrne.

Presv. Rešnje Telo (četrtek).

Deseti dan po binkoštih imamo procesijo na čast sv. Rešnjemu Tlesu, v katerem Jezus še zmerom živi med nami in bo živel do sodnega dne.

Marijini prazniki.

Brezmadežno spočetje (8. decembra).

Devica, ki bo Jezusova mati, ne sme imeti nobenega madeža. Zato je že v prvem trenutku življenja brez izvirnega greha.

Rojstvo Marijino ali mali šmaren (8. septembra).

Marija se rodi. Kakor naznanja jutranja zarja, da pride solnce, tako naznanja Marijino rojstvo, da kmalu pride Odrešenik.

Marijino oznanjenje (25. marca).

Angel oznani Mariji, da bo Jezusova mati.

Marijino vnebovzetje ali veliki šmaren (15. avgusta).

Marija umrje in Bog jo vzame v nebesa z dušo in telesom.

Prazniki svetnikov.

Sv. Jožef (19. marca).

Smrt Jožefa, Jezusovega rednika.

Sv. Peter in Pavel (29. junija).

Ta dan sta bila umorjena apostola Peter in Pavel.

Vsi svetniki (1. novembra).

Ta dan se spominjamo vseh svetnikov.

Sveti zakramenti.

58. O zakramentu svete pokore.

Greh dobrega Boga hudo žali, in je tudi za grešnika največja nesreča. Kdor umrje v smrtnem grehu, bo pogubljen.

Toda dokler živimo na zemlji, se greha lahko rešimo. Usmiljeni Jezus je skesanim grešnikom odpuščal in je pripravljen, tudi nam odpustiti.

Da nam bo Jezus grehe odpustil, moramo vredno prejeti zakrament svete pokore.

Da vredno prejmemo zakrament svete pokore, nam je treba pet reči:

1. Najprej moramo premisliti, s katerimi grehi smo Boga razžalili (izpraševanje vesti);

2. nato se moramo svojih grehov kesati (kesanje ali obžalovanje);

3. obenem moramo trdno skleniti, da se bomo grehov varovali (trdni sklep);

4. potem se moramo spovedniku svojih grehov obtožiti (spoved);

5. in potem moramo opraviti naloženo pokoro (zadostovanje).

150. *Koliko reči je potrebnih za dobro spoved?*

Za dobro spoved je potrebnih pet reči in te so:

1. Izpraševanje vesti;

2. kesanje;

3. trdni sklep;

4. spoved;

5. zadostovanje.

59. Izpraševanje vesti.

I., II. in III. božja zapoved ter 1. in 2. cerkvena zapoved.

Greši, kdor ne izpolnjuje božjih zapovedi. Premisli po vrsti božje zapovedi in pri vsaki se poprašaj, če si kaj grešil zoper njo.

I. zapoved.

Bog je le eden. Ustvaril je nebo in zemljo. Zato je zapovedal: Veruj, da je le en Bog, ki je vse ustvaril. — Bog je najvišji Gospod, več kot vsi kralji. Zato ga moramo nad vse častiti, moramo ga moliti. Zjutraj opravljamo jutranjo, zvečer večerno molitev. Molimo tudi, kadar za to zvoni in pred jedjo in po jedi. Te molitve se imenujejo vsakdanje molitve. Nekateri ljudje vsakdanjih molitev ne molijo, jih opuščajo, nekateri pa so pri molitvi raztreseni. Tudi ti se vprašaj:

Ali sem vsakdanje molitve opuščal?

Ali sem vsakdanje molitve raztreseno molil?

II. zapoved.

Bog je svet. Zato so sveta tudi njegova imena. Božja imena so: Bog, Stvarnik, Jezus Kristus. Sveta so tudi imena Marijina: Marija, Mati božja. Sveta so tudi imena svetih reči, n. pr. zakrament. Sveta so tudi imena, o katerih ljudje včasih mislijo, da so grda, n. pr. »krucifiks«, kar se pravi: na križ pribiti Jezus; in »Madona«, kar se pravi: moja Gospa Marija.

Sveta imena smemo izgovarjati, toda le pobožno, n. pr. Marija, prôsi za nas!

Nekateri pa izgovarjajo ta imena kar tjavendan, lahko-mišljeno; nekateri pa celo v jezi.

Vprašaj se:

Ali sem sveta imena izgovarjal lahko-mišljeno?

Ali sem sveta imena izgovarjal v jezi?

III. božja zapoved ter 1. in 2. cerkvena zapoved.

Teden ima sedem dni. Šest dni delamo, to so delavniki. V nedeljo pa ne smemo delati težkih del, marveč moramo praznovati. Tako ukazuje tretja božja zapoved. Zato pravimo temu dnevu tudi praznik. Kdor dela v nedeljo težka dela brez sile, greši.

Počivati od težkih del pa moramo tudi o praznikih, ki jih je zapovedala Cerkev, to je o zapovedanih praznikih. Taki so n. pr.: božič, sv. Jožef, veliki šmaren, vsi svetniki. To zapoveduje prva cerkvena zapoved.

Druga cerkvena zapoved pa zapoveduje, da moramo biti vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik pri sveti maši. — Nekateri pa k maši ne hodijo, ko bi lahko šli. Mi pravimo: ti opuščajo mašo po svoji krivdi. Nekateri pa prihajajo prepozno ali pa se v cerkvi grdo obnašajo.

Vprašaj se:

Ali sem sveto mašo opustil po svoji krivdi?

Ali sem sveto mašo zamudil po svoji krivdi?

Ali sem se v cerkvi grdo obnašal?

60. Izpraševanje vesti.

IV., V. in VI. božja zapoved.

IV. zapoved.

Starši so otroku vzgojitelji namestu Boga. Starši so otroku božji namestniki; zato mora otrok svoje starše spoštovati in ljubiti.

Otrok, ki svoje starše spoštuje in ljubi, zanje moli in jih uboga.

Za otroke, ki hodijo v šolo, skrbe tudi učitelji, učiteljice in katehetje. Ti so otrokovi predstojniki. Tudi predstojnike mora otrok spoštovati, ljubiti in slušati.

Spoštovati pa mora otrok tudi vse stare ljudi.

Vprašaj se torej:

Ali staršev nisem ubogal?

Ali predstojnikov nisem ubogal?

Ali sem stare ljudi zasmehoval?

V. zapoved.

Kain je ubil brata Abela. Ubijati prepoveduje peta božja zapoved.

Peta zapoved pa prepoveduje tudi druge pretepati ali zmerjati.

Kdor druge pretepa, jim škoduje na telesu. Peta zapoved prav tako prepoveduje komu škodovati na duši. Drugim škoduje na duši, kdor jih zapeljuje v greh.

Ljudi ne smemo ubijati, živali pa smemo, če je potrebno. Toda mučiti pa tudi živali ne smemo.

Vprašaj se torej:

Ali sem druge pretopal?

Ali sem druge zmerjal?

Ali sem koga v greh zapeljal?

Ali sem živali mučil?

VI. zapoved.

V šesti božji zapovedi prepoveduje Bog nečiste grehe. Zato se dober otrok teh grehov váruje. Poglej, kako se tak dober otrok vede.

Ko dober otrok zjutraj vstane, se obleče. Telo, ki je pokrito z obleko, je njemu sveto.

Na telesu pod obleko se dober otrok brez potrebe ne dotika, in tudi ne pusti, da bi se ga drugi brez potrebe dotikali. Tudi sam se drugih ne dotika. Dober otrok ne dela nesramnih reči.

Dober otrok pod obleko ne gleda ne samega sebe in ne drugih.

Če kje nesramne reči govore, jih ne posluša in sam ne govori nesramnih reči.

Če mu pridejo nesramne misli, jih ne premišljuje.

Vprašaj se:

Ali sem nesramne reči delal?

Ali sem nesramne reči gledal?

Ali sem nesramne reči poslušal?

Ali sem nesramne reči govoril?

Ali sem nesramne reči mislil?

6l. Izpraševanje vesti.

VII. in VIII. božja zapoved ter 3. cerkvena zapoved.

Vsak otrok ima nekaj reči, ki so njegove, ki so njegova last. Teh mu nihče ne sme vzeti. Pa tudi drugi imajo reči, ki so njihove, ki so njih last. Otrok jih drugim ne sme vzeti, ne sme krasti.

Nekateri pa kradejo staršem sladkarije, jedi, denar. Še hujše je, če kdo krade drugod.

Če kdo kaj najde, mora dati nazaj in če si kaj izposodi, mora vrniti.

To, kar imajo drugi, je za nas tuje blago. Tujega blaga tudi ne smemo poškodovati.

Vprašaj se:

Ali sem kradel doma?

Ali sem kradel drugod?

Ali sem najdeno obdržal?

Ali sem izposojeno obdržal?

Ali sem tuje blago nalašč poškodoval?

VIII. zapoved.

V osmi zapovedi prepoveduje Bog lagati se.

Vprašaj se torej:

Ali sem se lagal?

3. cerkvena zapoved.

Tretja cerkvena zapoved pravi: Posti se zapovedane postne dni.

V petek je umrl Jezus. Zato je Cerkev zapovedala, da v petek ne smemo jesti mesa, da se moramo postiti. Petek je zapovedan postni dan.

Zapovedani postni dnevi pa so še nekateri drugi dnevi, n. pr. dan pred božičem, dan pred binkošti.

Zapovedane postne dni pa tudi ne smemo jesti jedi, ki so narejene iz mesa, n. pr. mesne juhe, klobas. Tem jedem pravimo mesne jedi.

Vprašaj se torej:

Ali sem postne dni jedel mesne jedi?

(Četrta in peta cerkvena zapoved sta le bolj za odrastle.)

62. Izpraševanje vesti.

Poglavitni grehi.

1. Napuh. Kdor se nad druge povzdiguje, ter na primer méni, da je več vreden kot drugi, ker se lažje uči ali ima bogate starše ali lepo obleko, je napuhnjen.

2. Lakomnost. Kdor neredno hrepeni po tem, kar imajo drugi, in drugim ne privošči, kar ima sam, je lakomen.

3. Nečistost. Kdor dela nesramne grehe, ki jih prepoveduje šesta božja zapoved, je nečist.

4. **Nevoščljivost.** Kdor se veseli, če se drugim hudo godi ali je žalosten, če se drugim dobro godi, je nevoščljiv.

5. **Požrešnost.** Kdor je še naprej, ko je že sit, je požrešen.

6. **Jeza.** Kdor se brez potrebe razburja ali kdor se želi nad kom maščevati, je jezen.

7. **Lenoba.** Kdor nerad moli in nerad hodi v cerkev, pa tudi, kdor nerad dela, je len.

Vprašaj se torej:

Ali sem bil napuhnjjen?

Ali sem bil lakomen?

Ali sem bil nevoščljiv?

Ali sem bil požrežen?

Ali sem bil jezen?

Ali sem bil len?

63. Kesanje in trdni sklep.

Na veliki četrtek ponoči je apostol Peter Jezusa trikrat zatajil in tako močno grešil. Ko pa je Jezus pogledal Petra, je ta postal žalosten, da je grešil in njegov greh se mu je studil. Peter je imel v duši *žalost in stud* nad storjenim grehom, imel je kesanje.

151. *Kako imenujemo žalost in stud nad storjenimi grehi?*

Žalost in stud nad storjenimi grehi imenujemo kesanje.

Da nastane v tvoji duši kes, misli, kako je zavoljo greha Bog kaznoval angele, Adama in Evo. Potem pa reci: »Bog, bojim se, da boš kaznoval tudi mene. Zato se kesam svojih grehov, odpusti mi.« — Tu se kesaš, ker se bojiš božje kazni. To je manj popolni kes.

Moli potem: Moj Bog, žal mi je, da sem grešil. Žal mi je, ker sem z grehi zaslužil tvojo kazen.«

Da bo pa tvoj kes še boljši, misli, kako te Bog Oče ljubi, Zate je ustvaril nebo in zemljo, rastline, živali. Dal ti je ljubeče starše. Svojega Sina Jezusa je dal, da je zate na križu umrl. Zato pa reci: »Najboljši Oče! Ti mene zelo ljubiš; zato hočem tudi jaz tebe vedno ljubiti. Žal mi je, da sem te dosedaj z grehi žalil.« — Tu se kesaš, ker ljubiš Boga, svojega Očeta. To je popolni kes.

Potem moli: »Posebno pa mi je žal, ker sem razžalil tebe, ki si moj najboljši Oče in vse ljubezni vreden.«

Ko si obudil kes, potem trdno skleni: »Poboljšal se bom in ne bom več grešil.« To je trdni sklep.

Moli potem: »Trdno sklenem, da te ne bom več žalil. Pomagaj mi po Gospodu našem, Jezusu Kristusu. Amen.«

64. Spoved in zadostovanje.

Grehi so véliki in mali.

Velike grehe imenujemo tudi smrtne grehe. Velike grehe smo dolžni pri spovedi povedati. Če smo kak smrtni greh storili večkrat, moramo pri spovedi povedati, kolikrat je to bilo.

Malih grehov se nismo dolžni spovedati. Vendar pa je dobro, da se jih spovemo.

Mašnik ne sme nikomur povedati, kaj je izvedel pri spovedi.

Če kdo ni hotel povedati kakega smrtnega greha, je greh zamolčal. Njegova spoved je neveljavna.

Če kdo pozabi povedati kak smrten greh, ni greha zamolčal. Njegova spoved je dobra. — Pove naj pa tisti greh drugič.

Pri spovedi naloži mašnik grešniku, da mora kaj izmoliti ali kako drugo dobro delo opraviti, to se pravi: naloži mu pokoro. Pokoro opravimo po spovedi. Kdor je opravil pokoro, je opravil zadostovanje.

65. Kako se spoved opravlja.

V cerkvi čakaj mirno. Ne poslušaj, kaj se kdo spoveduje in ne šepetaj.

Ko prideš na vrsto, poklekni k spovednici. Ko mašnik okence odpre in reče: »Hvaljen Jezus!«, odgovori: »Vekomaj Amen« in se pokrižaj.

Nato reci: »Prosim svetega blagoslova, da se svojih grehov prav in čisto spovem. Zadnjikrat sem bil pri spovedi pred (enim tednom, dvema tednoma, tremi tedni; enim mesecem, dvema mesecema, tremi meseci). (Pri prvi spovedi se reče: Danes sem prvič pri spovedi.) Grešil sem pa tole ...«

Potem povej grehe po vrsti: po božjih in cerkvenih zapovedih in po poglavitnih grehih.

Povej samo tiste grehe, ki si jih naredil! — Grehe moraš povedati, ne pa izpraševati; torej: »sem druge pretepalk«, ne pa

»ali sem druge pretepal?«. Govori tako glasno, da te bo slišal spovednik, drugi pa ne. Povej le grehe, ne pa dobrih del. — Ne beri grehov z listka!

Ko si povedal zadnji greh, reci: »Obžalujem svoje grehe. Prosim zveličavne pokore in svete odveze.« Zdaj ti dá spovednik potrebne nauke in pokoro. Če nisi kaj razumel, vprašaj!

Ko ti je spovednik dal pokoro, tedaj móli neko molitev in ti podeli odvezo. Medtem pa ti móli kesanje: Moj Bog! Žal mi je, da sem grešil. Žal mi je zato, ker sem z grehi zaslužil tvojo kazen; posebno pa mi je žal, ker sem razžalil tebe, ki si moj najboljši Oče in vse ljubezni vreden. Trdno sklenem, da te ne bom več žalil. Pomagaj mi po Gospodu našem Jezusu Kristusu. Amen.

Po molitvi reče spovednik: »Hvaljen Jezus!« Ti odgovôri: »Vekomaj. Amen.« Ko mašnik okence zapre, pojdi k tabernaklju in opravi pokoro.

66. O sveti birmi.

Pri svetem krstu smo obljubili, da bomo verovali, kar je Jezus učil in da bomo po teh naukih tudi živeli. Obljubili smo, da bomo Jezusu zvesti.

Od Jezusa pa nas hočejo odtrgati: hudobni duh, hudobni ljudje in hudo poželenje. Prav te sovražnike so imeli tudi apostoli.

Apostole je na binkoštni praznik potrdil Sveti Duh in ostali so Jezusu zvesti. Za Jezusov nauk so šli pozneje celo v smrt.

Apostoli pa so moč Svetega Duha delili tudi drugim. Tako apostola Peter in Janez v Samariji. Tam je bilo že dosti kristjanov. Na te kristjane sta apostola polagala roke in so prejeli Svetega Duha. Apostola Peter in Janez sta kristjane utrdila v dobrem, sta jih birmala.

Dandanes birmujejo nasledniki apostolov, to je škofje.

152. *Kateri zakrament so delili apostoli s polaganjem rok na kristjane?*

S polaganjem rok na kristjane so apostoli delili zakrament sv. birme.

153. *Kdo deli dandanes zakrament svete birmе?*

Dandanes delé zakrament sv. birmе škofje.

154. *Kako škof birmujejo?*

Škof birmujejo takole:

1. molijo nad vsemi birmanci z razprostrtimi rokami in prosijo Svetega Duha, naj birmance utrdi;
2. polože vsakemu birmancu posebej roko na glavo, ga na čelu prekrižajo s sveto krizmo in obenem govoré besede: Zaznámujem te z znamenjem križa in potrdim te s krizmo zveličanja v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha;
3. udarijo vsakega birmanca rahlo na lice;
4. končno molijo nad vsemi in jim podelje sveti blagoslov.

155. *Kaj je sveta krizma?*

Sveta krizma je oljčno olje mešano z balzamom, katero so škof posvetili.

67. Milosti svete birmе in priprava nanjo.

Kdor hoče k sveti birmi, se mora poučiti, da ve, kaj je sveta birma. Imeti mora tudi posvečujočo milost. Pred sveto birmo gre vsakdo k spovedi, da tam dobi posvečujočo milost, če je nima.

Pri birmi ima birmanec navadno botra. Boter sam mora že biti birman. Kdor je bil otroku krstni boter, naj mu ne bo tudi za birmskega botra.

Dan svete birmе naj otrok pobožno preživi.

156. *Kaj nam dá sveta birma?*

Sveta birma nam dá te milosti:

1. pomnoži nam posvečujočo milost;
2. dá nam posebno dejansko milost, da smo pripravljeni za Jezusa trpeti in umreti;
3. podeli nam sedem darov Svetega Duha.

157. Kako se glasi sedem darov Svetega Duha?

Sedem darov Svetega Duha se glasi:

1. dar modrosti,
2. dar umnosti,
3. dar svéta,
4. dar moči,
5. dar učenosti,
6. dar pobožnosti,
7. dar strahu božjega.

Pomni. Prejmi zakrament svete birme kmalu, če prej ne, vsaj v četrtem šolskem letu. Ostani Jezusu zvest do smrti; ob sodbi te bo Jezus sprejel za svojega, kakor je obljubil: »Kdor bo mene spoznal pred ljudmi, tega bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih.«

68. O neskončni vrednosti daritve svete maše,

(O postavitvi svetega Rešnjega Telesa glej 36. učno enoto.)

Jezus nas je rešil s smrtjo na križu. Ko je visel na lesu svetega križa, se je za nas daroval nebeškemu Očetu.

Pri tej krvavi daritvi sta bila navzoča Jezusova mati Marija in Jezusov ljubljenec Janez.

Prav to, kar se je nekoč godilo na Kalvariji, se godi tudi pri vsaki sveti maši. Sredi svete maše, pri povzdigovanju, pride Jezus na oltar v podobi kruha in v podobi vina. V teh ločenih podobah ostane do svetega obhajila. Ves ta čas se on daruje za nas.

Ker se pri sveti maši Jezus za nas daruje nebeškemu Očetu, zato je vsaka sveta maša neskončno veliko vredna.

Pomni. Udeležuj se rad daritve svete maše. Posnemaj Marijo in svetega Janeza, ki sta se udeležila daritve na Kalvariji. Bogu bo to bolj všeč, kakor če bi molil samo doma.

69. Poglavitni deli svete maše.

V začetku svete maše molita mašnik in strežnik pred stopnicami oltarja. Nato gre mašnik k oltarju in bere nekaj časa iz knjige. Tedaj pride strežnik in prenese mašno knjigo

na drugo stran oltarja. Mašnik gre h knjigi in bere iz nje evangelij. Pri evangeliju vsi ljudje stoje.

Evangelij so Jezusovi nauki. Mašnik torej bere pri evangeliju Jezusove nauke.

Pri evangeliju môli:

V imenu Očeta...

Moj Gospod Jezus Kristus, — trdno vérujem vse, kar si nam razodel — in nam po sveti katoliški Cerkvi zapoveduješ vérovati.

Po evangeliju gre mašnik na sredo oltarja in odgrne kelih. V roke vzame hostijo in jo daruje Bogú. Nato vlije v kelih vina in par kapljic vode in tudi vino daruje Bogu. To je darovanje.

Pri darovanju môli:

Sprejmi, Gospod, to daritev — v hvalo in čast svojemu imenu, — nam v blagor — in na korist svoji sveti Cerkvi. Amen.

Mašnik moli naprej na sredi oltarja. Čez nekaj časa vzame v roke hostijo in jo v imenu Jezusovem izpremeni v Jezusovo Telo. Nato sveto hostijo povzdigne. — Zdaj vzame v roke kelih z vinom, izpremeni vino v Jezusovo Kri in kelih s sveto Krvjo povzdigne.

To je izpreminjevanje in povzdigovanje.

Pri povzdigovanju svete hostije môli:

Moj Gospod in moj Bog!

Molim te, presveto Rešnje Telo Jezusovo — zame darovano na križu!

Jezus, vérujem v té.

Jezus, upam v té.

Jezus, ljubim te nad vse.

Bodi milostljiv meni, ubogemu grešniku. Amen.

Pri povzdigovanju Jezusove Krvi pa moli:

Molim te, presveta Rešnja Kri Jezusova, zame prelita na križu!

Jezus, tebi živim.

Jezus, tebi umrjem.

Jezus, tvoj sem živ in mrtev. Amen.

Očisti me, Gospod, s svojo Krvjo — in usmili se vernih duš v vicah. Amen.

Nekaj časa po povzdigovanju prelomi mašnik sv. hostijo in jo zaužije. Takoj nato zaužije iz keliha Jezusovo Kri.

To je zauživanje ali sveto obhajilo.

Pri svetem obhajilu mōli:

Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.) — Potem lahko še moliš: O Jezus, moj Bog in Odrešenik! Odpušti mi, kar sem grešil, nad vse te ljubim. Pridi, želim te prejeti v svoje srce. Váruj me, da se od tebe nikdar ne ločim. Amen.

158. Kateri so poglavitni deli svete maše?

Poglavitni deli sv. maše so: evangelij, darovanje, izpreminjevanje in povzdigovanje, zauživanje ali sveto obhajilo.

Pomni. Druga cerkvena zapoved nam zapoveduje, da moramo biti vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik pri celi sveti maši. Kdor po svoji krivdi zamudi velik del sv. maše, greši smrtno. Velik del pa zamudi, kdor pride v cerkev šele po darovanju.

70. Jezus med nami v svetem Rešnjem Telesu.

Pri izpreminjevanju izpremeni mašnik beli kruh, ki mu pravimo hostija, v Jezusovo Telo, v sveto hostijo. Sv. hostijo mašnik pri zauživanju zaužije.

Včasih pa izpremeni dve hostiji. Eno od teh zaužije, drugo pa dene v monštranco in monštranco shrani v tabernaklju.

Če je v tabernaklju Jezus, gori pred tabernakljom luč, ki ji pravimo večna luč.

Ko stopiš v cerkev in zagledaš večno luč, pozdravi Jezusa in reci: »**Hvaljen in čiščen bodi najsvetejši zakrament — zdaj in vekomaj. Amen.**«

Včasih pa posveti mašnik tudi več malih hostij. Te dene v obhajilni kelih, kelih zapre in ga tudi shrani v tabernaklju.

V tabernaklju živi Jezus med nami noč in dan.

Pomni. Hodi pogostoma Jezusa obiskovat. Jezusu boš s tem napravljaj veliko veselje; on te bo ljubil, te obilno blagoslavljal in te bo nekoč vzel k sebi v lepa nebesa.

71. O svetem obhajilu.

Mašnik prejme Jezusa pri vsaki sveti maši. Jezus pa želi, naj bi ga tudi mi vsi večkrat prejemali. Če prejememo Jezusa, ki je v sveti hostiji, pravimo, da smo prejeli sveto obhajilo.

K svetemu obhajilu smejo tudi mali otroci, če so že pri pameti in so toliko poučeni, da vedo, kaj je sveto obhajilo.

Kdor hoče iti k svetemu obhajilu, mora imeti posvečujočo milost. Če je nima, mora iti prej k spovedi. Če bi šel kdo k sv. obhajilu vedoma v smrtnem grehu, bi storil nov velik greh, ki mu pravimo božji rop.

Cerkev je zapovedala, da moramo k svetemu obhajilu pristopati tešč. Tešč je, kdor od polnoči naprej ni zaužil nobene jedi in nobene pijače.

Tudi moramo hoditi k svetemu obhajilu v snažni obleki.

Ko prideš k obhajilni mizi, naredi pripogib do tal, poklekni na stopnico in deni obe roki pod obhajilni prt. Ko pride mašnik do tebe, vzdigni glavo, zmerno odpri usta in položi jezik na spodnjo ustnico. Ko ti je mašnik položil sv. hostijo na jezik, počasi zapri usta in skloni nekoliko glavo. Preden greš od oltarja, zopet napravi pripogib do tal.

Svete hostije ne zadržuj v ustih in je ne grizi, temveč jo takoj zaužij.

Trenutki po svetem obhajilu so najdragocenejši: Jezus je v tebi. Razgovarjaj se z njim kakor s svojim prijateljem in četrt ure nič ne izpljuni.

Jezus podeli pri sv. obhajilu duši veliko milosti.

159. Katere milosti podeli Jezus pri svetem obhajilu?

Pri svetem obhajilu podeli Jezus tele milosti:

1. pomnoži nam posvečujočo milost;
2. izbriše nam male grehe;
3. zmanjša nam ljubezen do posvetnih reči;
4. poveča nam ljubezen za nebeške reči;
5. varuje nas smrtnih grehov.

Pomni. Obiskuj Jezusa v cerkvi in prejemaj ga v svetem obhajilu čim večkrat. »Pridite k meni vsi, ki se trudite«, kliče iz tabernaklja. Hrepenenje po Jezusu, glej stran 75, št. 14.

Molitve in učni obrazci.

Za na pamet.

Za prvo šolsko leto.

1. Krščanski pozdrav.

Hvaljen Jezus! — Vekomaj. Amen.

2. Znamenje sv. križa.

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

3. Oče naš.

O č e n a š, kateri si v nebesih! Posvečeno bodi tvoje ime; — pridi k nam tvoje kraljstvo; zgôdi se tvoja volja, kakor v nebesih, takó na zemlji. Daj nam danes naš vsakdanji kruh; — in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom; — in ne vpelji nas v skušnjava, temveč reši nas hudega. Amen.

4. Češčena Marija.

Č e š č e n a, M a r i j a, milosti polna, Gospod je s teboj, — blažena si med ženami in blažen je sad tvojega telesa, Jezus. — Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas grešnike, zdaj in ob naši smrtni uri. Amen.

5. Čast bodi Očetu.

Č a s t b o d i O č e t u in Sinu in Svetemu Duhu, — kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

6. Apostolska vera.

V é r u j e m v Boga, Očeta vseмогоčnega, Stvarnika nebes in zemlje. — In v Jezusa Kristusa, Sina njegovega edinega, Gospoda našega; — ki je bil spočet od Svetega Duha, rojen iz Marije Device; — trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl in bil v grob položen; — šel pred pekel, tretji dan od mrtvih vstal; — šel v nebesa, sedi na desnici Boga, Očeta vseмогоčnega; — od ondod bo prišel sodit žive in mrtve. — V é r u j e m v Svetega Duha; — sveto katoliško Cerkev, občestvo svetnikov; — odpuščenje grehov; vstajenje mesa in večno življenje. Amen.

7. K angelu varuhu.

Sveti angel varuh moj,
bodi vedno ti z menoj:
Stoj mi noč in dan na strani,
vsega hudega me brani!
Prav pristrčno prosim te,
varuj me in vodi me! Amen.

8. Jutranja pesmica.

Tebe ljubim, Stvarnik moj,
ki si ohranil me nocoj;
tebi delo posvetim,
dušo in telo zročim.

O Marija, vodi me
po nedolžni poti
in ob smrti pridi mi
z Jezusom naproti.

9. Večerna pesmica.

O Jezus, blagoslovi me,
odpusti grehe moje;
po svoji ljubi Materi
me sprejmi v Srce svoje.

Naj v tvojem svetem varstvu spim,
v ljubezni tvoji se zbudim,
in zadnjo uro milost daj,
da pridem k tebi v sveti raj.

Vse dobro staršem vračaj,
v nebesih jim poplačaj,
in vernih duš usmili se,
da bodo tebe gledale.

10. Svet, svet, svet.

Svet, svet, svet si ti, o Gospod, Bog vojnih čet.

11. Posvetitev Jezusu.

Jezus, tebi živim,
Jezus, tebi umrjem,
Jezus, tvoj sem živ in mrtev.

12. Šest temeljnih resnic.

1. da je Bog;
2. da je Bog pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje;
3. da so tri božje osebe: Oče, Sin in Sveti Duh;
4. da se je Bog Sin, druga božja oseba, učlovečil, da bi nas s svojo smrtjo na križu odrešil in večno zveličal;
5. da je človeška duša neumrljiva;
6. da je milost božja za zveličanje potrebna.

13. Deset božjih zapovedi.

1. Véruj v enega samega Boga.
2. Ne imenuj po nemarnem božjega imena.
3. Posvečuj praznik.
4. Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji.
5. Ne ubijaj.

6. Ne préšuštvuj.
7. Ne kradi.
8. Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega.
9. Ne želi svojega bližnjega žene.
10. Ne želi svojega bližnjega blaga.

14. Sedem svetih zakramentov.

1. sveti krst,
2. sveta birma,
3. sveto Rešnje Telo,
4. sveta pokora,
5. sveto poslednje olje,
6. sveto mašniško posvečenje,
7. sveti zakon.

15. Poglavitni grehi.

1. napuh,
2. lakomnost,
3. nečistost,
4. nevoščljivost,
5. požrešnost,
6. jeza,
7. lenoba.

16. Štiri poslednje reči so:

smrt, sodba, pekel in nebesa.

Za drugo šolsko leto.

1. O Gospa moja.

O Gospa moja, o Mati moja, tebi se vsega darujem; — in da se ti vdanega skazem, — ti danes posvetim svoje oči, svoja ušesa, svoja usta, svoje srce, — sebe popolnoma vsega. — Ker sem torej tvoj, o dobra Mati, — varuj me, brani me, kakor svojo last in posest.

2. Vzdihljaj k Brezmadežni.

O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki se k tebi zatekamo.

3. Prošnja k Mariji.

Prosi za nas, sveta božja porodnica,
da postanemo vredni obljub Kristusovih.

4. Svet, svet, svet.

Svet, svet, svet si ti, o Gospod, Bog vojnih čet, polna so nebesa in zemlja tvoje slave.

5. Za duše v vicah.

Gospod, daj jim večni pokoj,
in večna luč naj jim sveti.
Naj počivajo v miru. — Amen.

6. Jagnje božje.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, prizanesi nam,
o Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usliši nas, o
Gospod!

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas!

7. Kesanje.

Moj Bog! Žal mi je, da sem grešil. Žal mi je zato,
ker sem z grehi zaslužil tvojo kazen; posebno pa mi je
žal, ker sem razžalil tebe, ki si moj najboljši Oče in vse
ljubezni vreden.

Trdno sklenem, da te ne bom več žalil. Pomagaj mi
po Gospodu našem Jezusu Kristusu. Amen.

8. Angelsko češčenje.

Angel Gospodov je oznanil Mariji in spočela je od
Svetega Duha. Češčena Marija.

Glej dekla sem Gospodova, zgôdi se mi po tvoji besedi. Češčena Marija.

In Beseda je meso postala in med nami prebivala. Češčena Marija.

Zvečer se pristavi: Za verne duše v vicah. Oče naš, Češčena Marija. Gospod daj jim večni pokoj.

9. Skrivnosti svetega rožnega venca.

a) Veseli del.

1. ki si ga Devica od Svetega Duha spočela;
2. ki si ga Devica v obiskanju Elizabete nosila;
3. ki si ga Devica rodila;
4. ki si ga Devica v templju darovala;
5. ki si ga Devica v templju našla.

b) Žalostni del.

6. ki je za nas krvavi pot potil;
7. ki je za nas bičan bil;
8. ki je za nas s trnjem kronan bil;
9. ki je za nas težki križ nesel;
10. ki je za nas križan bil.

c) Častitljivi del.

11. ki je od mrtvih vstal;
12. ki je v nebesa šel;
13. ki je Svetega Duha poslal;
14. ki je tebe Devica v nebesa vzel;
15. ki je tebe Devica v nebesih kronal.

10. Spovedne molitve.

Prosim svetega blagoslova, da se svojih grehov prav in čisto spovem. Zadnjikrat sem bil pri spovedi pred enim mesecem (enim tednom). Grešil sem pa tole.

(Ko si povedal vse grehe.) Obžalujem svoje grehe. Prosim zveličavne pokore in svete odveze.

Kesanje glej zgoraj številko 7.

11. Počesčenje sv. Rešnjega Telesa.

Hvaljen in česčen bodi Najsvetejši Zakrament zdaj in vekomaj. Amen.

12. Pri povzdigovanju.

Moj Gospod in moj Bog!

Molim te, presveto Rešnje Telo Jezusovo, zame darovano na križu!

Jezus, verujem v té.

Jezus, upam v té.

Jezus, ljubim te nad vse.

Bodi milostljiv meni ubogemu grešniku. Amen.

Molim te presveta Rešnja Kri Jezusova, zame prelita na križu!

Jezus, tebi živim.

Jezus, tebi umrjem.

Jezus, tvoj sem živ in mrtev.

Očisti me, Gospod, s svojo Krvjo in usmili se vernih duš v vicah. Amen.

13. Sv. obhajilo.

Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša.

14. Hrepenenje po Jezusu.

Tebe ljubi moja duša

o Zveličar moj,

Tvojo naj sladkost okuša,

daj ji pokoj svoj.

Pridi, pridi — — —

skleni se z menoj,

naj bo skoraj srce moje

dom prijeten tvoj!

15. Pet cerkvenih zapovedi.

1. Posvečuj zapovedane praznike.
2. Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih pobožno pri sveti maši.
3. Posti se zapovedane postne dni.
4. Spovej se svojih grehov postavljenemu spovedniku vsaj enkrat v letu in o velikonočnem času prejmi sveto Rešnje Telo.
5. Ne obhajaj slovesne ženitve o prepovedanih časih.

16. Pet za spoved potrebnih reči:

1. izpraševanje vesti,
2. kesanje,
3. trdni sklep,
4. spoved,
5. zadostovanje.

17. Poglavitni deli sv. maše:

1. evangelij,
2. darovanje,
3. izpreminjevanje in povzdigovanje,
4. zauživanje ali obhajilo.

18. Sedem darov Svetega Duha.

1. dar modrosti,
2. dar umnosti,
3. dar svéta,
4. dar moči,
5. dar učenosti,
6. dar pobožnosti,
7. dar strahu božjega.

Vsebina in kazalo.

Čas pred Kristusom.

	Za razred	stran
1. Kako je Bog svet ustvaril	1 2	3
2. O presveti Trojici	1 2	4
3. O angelih	1 2	5
4. Naši angeli váruhi	1 2	6
5. Prva človeka na zemlji	1 2	6
6. Adam in Eva grešita	1 2	8
7. Bog Adama in Evo kaznuje	1 2	9
8. Bog obljubi Odrešenika	1 2	10
9. Kain in Abel	2	12
10. Vesoljni potop	2	13
11. Bog dá zapovedi	1 2	14

Blagovest o Jezusu Kristusu.

12. Bog pošlje Odrešenika	1 2	16
13. Angel Gabriel oznani Mariji, da bo Jezusova mati	1 2	16
14. Marija obišče Elizabeto	2	18
15. Jezus Kristus se rodi	1 2	18
16. K Jezusu prihite pastirji	1 2	19
17. Ime Jezus	2	20
18. Marija daruje Jezusa v templju	2	21
19. Modri z Vzhoda pridejo Jezusa molit	1 2	22
20. Sveta družina beži v Egipt	1 2	23
21. Dvanajstletni Jezus v templju	1 2	23
22. Janez Krstnik pripravlja Jezusu pot	2	24
23. Jezus prejme Janezov krst	1 2	25
24. Jezus uči v Sveti deželi	1 2	26
25. Jezus izpremeni vodo v vino	1 2	27
26. Jezus ozdravlja bolnike	1 2	27
27. Jezus ozdravi mrtvoudnega	2	28

	Za razred	stran
28. Stotnikova vera in ponižnost	2	29
29. Jezus obudi mrtvega mladeniča	1 2 }	29
30. Jezus pomiri vihar na morju	2 }	30
31. Jezus čudežno nasiti pet tisoč mož	2	31
32. Jezus uči moliti	2	31
33. Jezus obudi Lazarja	1 2	32
34. Jezus blagoslavlja otročiče	1 2	33
35. Največja zapoved. Usmiljeni Samarijan	2	33
36. Zadnja večerja Gospodova	1 2	34
37. Jezus poti krvavi pot	1 2 }	36
38. Jezusa primejo	1 2 }	37
39. Veliki zbor obsodi Jezusa na smrt	2	38
40. Judje tožijo Jezusa Pilatu. Jezusa bičajo	1 2 }	39
41. Jezusa s trnjem kronajo	1 2 }	39
42. Pilat Jezusa obsodi. Jezus nese težki križ	1 2	40
43. Jezusa križajo	1 2	40
44. Jezusa v grob polože	1 2	41
45. Jezus vstane od mrtvih	1 2	42
46. Jezus se prikaže apostolom in jim dá oblast, odpuščati grehe	1 2	43
47. Jezus postavi Petra za vrhovnega poglavarja	2	44
48. Jezus pooblasti apostole	1 2	45
49. Jezus gre v nebesa	1 2 }	46
50. O nebesih	1 2 }	46
51. Jezus pošlje Svetega Duha	1 2	47
52. Kaj dela Sveti Duh v nas	2	48
53. Jezus vzame svojo mater v nebesa	1 2	49
54. Katoliška Cerkev ob času apostolov	1 2	50
55. Katoliška Cerkev po smrti apostolov	2	51
56. O posebni in vesoljni sodbi	1 2	52

*Nauki, ki se podavajo med letom, kadar je
prilika primernejša.*

57. Odrešenik v cerkvenem letu	2	54
58. O zakramentu svete pokore		56
59.—62. Izpraševanje vesti	57—	61
63. Kesanje in trdni sklep		61
64. Spoved in zadostovanje		62
65. Kako se spoved opravlja		62
66. O sveti birmi		63
67. Milosti svete birme in priprava nanjo		64
68. O neskončni vrednosti daritve svete maše		65

	Za razred	stran
69. Poglavitni deli svete maše		65
70. Jezus med nami v svetem Rešnjem Telesu		67
71. O svetem obhajilu		68

Molitve in učni obrazci.

Za prvo šolsko leto	69
Za drugo šolsko leto	72

Pregled jutranje in večerne molitve.

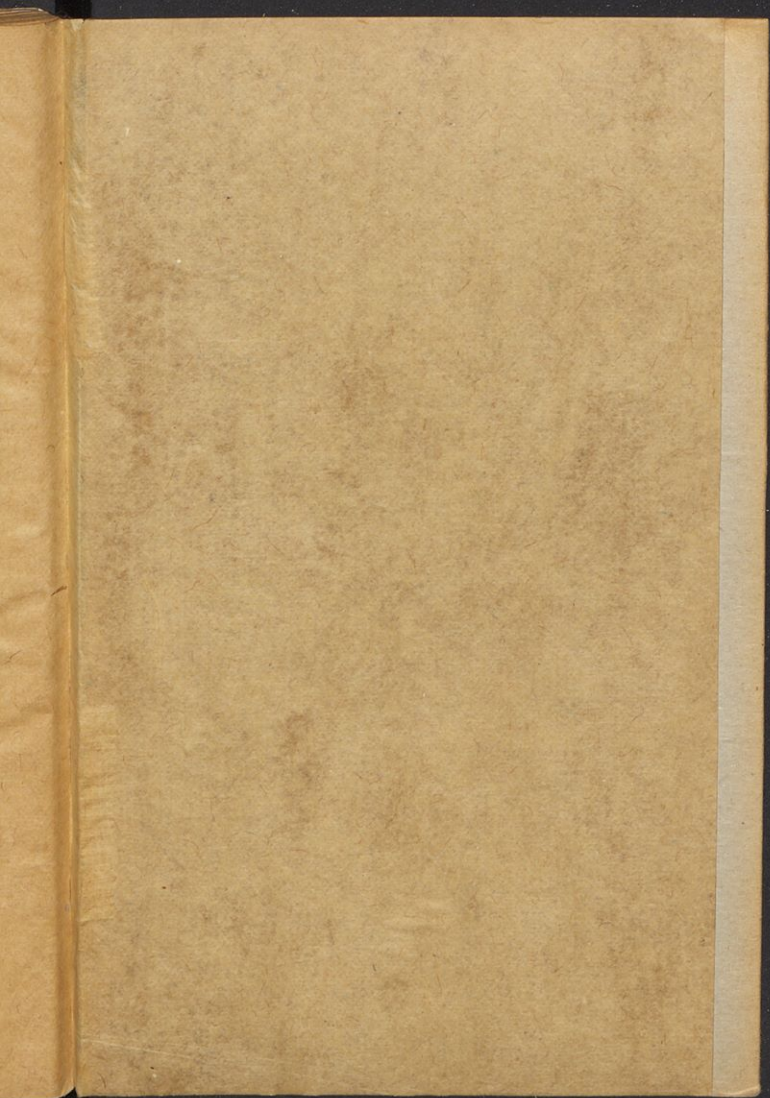
a) Jutranja molitev:

	glej stran	številka
1. Križ	69,	1
2. Jutranja pesmica in k angelu varuhu	70,	8, 7
3. Oče naš, Češčena Marija, Čast bodi Očetu	69,	3, 4, 5
4. Apostolska vera	70,	6
5. O Gospa moja	72,	1
6. Posvetitev Jezusu	71,	11
7. Križ	69,	1

b) Večerna molitev:

	glej stran	številka
1. Križ	69,	1
2. Izpraševanje vesti in kesanje	73,	7
3. Večerna pesmica in k angelu varuhu	70,	9, 7
4. Oče naš, Češčena Marija, Čast bodi Očetu	69,	3, 4, 5
5. Apostolska vera	70,	6
6. Vzdihljaj k Brezmadežni	73,	2
7. Križ	69,	1

Univerzitetna knjižnica Maribor

51607

000512320

COBISS •